

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakeyi i Administracyi ulica Wadowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Przenumerata z przewidyką pocztową wynosi rocznie 18 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miesiącu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatków nieśleszy do „Gazety Litewskiej” otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy przenumerują od 1 stycznia do końca sierpnia, lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie także i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 50 ct. — Przewodnik przenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów
 kilkakrotnie po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Inscrypcje przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. Adama, 4, Rue Clément 4.

Zaproszenie do przedpłaty

Przedpłata na „Gazetę Lwowską“ wynosi za II półrocze w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; za III ćwierćrocze w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; za miesiąc lipiec w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct. Prenumeratorowie półroczni (którzy uiszczają z góry przedpłatę za czas od 1 lipca do końca grudnia 1879) otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek do „Gazety Lwowskiej“ bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct.

W celu ustalenia nakładu prosimy o wczesne nadsyłanie prenumeraty.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Najjaśniejszy Pan wyjechał 17 b. m. do
Bruck nad Litawą.

W powiecie dąbrowskim wygaśł księgosusz do dnia 25 maja b. r., a gdy od tego czasu do dnia dzisiejszego nie wydarzył się żaden nowy wypadek zarazy, zezwala się przeto na wypęd bydła rzeźnego z powiatu dąbrowskiego na targi poniedziałkowe do Wiednia pod warunkami, ogłoszonymi w niżejjszym reskrypcie z dnia 2 kwietnia 1879 do l. 17041. Co się podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.
We Lwowie dnia 15 czerwca 1879.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 19 czerwca.

Tajemnice wewnętrznej polityki
ks. Bismarcka są niemal niedoścignio-

ne dla jego najbliższych powierników, t. j. kolegów w gabinecie, więc nie można wielkiej wagi przywiązywać do komentarzy pisanych przez prasę berlińską. Odnosi się to mianowicie do stosunków ks. Bismarcka wobec stronnictwa centrum. Kilka tygodni już upłynęło od zbliżenia się centrum do kanclerza, zbliżenie to objawiło się dobitnie nie tylko w wyborze nowego prezydenta i wiceprezydenta Izby, lecz nadto w głosowaniu nad projektami słowami, a mimo to wieść niesie, że stosunek kanclerza do centrum jest bardzo chwiejny, że zapanowało nawet widoczne oziębienie. Wieść ta powstała z wykluczenia księży katolickich od amnestyi wydanej w dniu złotego wesela cesarstwa, a jeszcze więcej może z niezręcznego tłumaczenia tego faktu przez prasę pofurzędową. Co znaczy to tłumaczenie, skoro ta sama prasa niedawno niemal zapowiadała amnestyę dla ofiar *Kulturkampf*, skoro świat cały uważał i uważa tę amnestyę za jedną z najbliższych konsekwencyj pokoju między kanclerzem a centrum?

Wieg ks. Bismarck nie zawarł jeszcze sojuszu z centrum, a nawet nie zbliżył się do niego szczerze? Gdzież jest tedy stronnictwo, na którym opiera się kanclerz? Liberalcy przecież uważają siebie za odtraconych zupełnie, a po za tem stronnictwem i po za centrum nie ma innych, lecz są tylko frakcyje niezdolne do podtrzymania rządu parlamentarnego. Tak się rzecz ma niezawodnie, ale zachodzi ta ważna okoliczność, że mówiąc o stosunkach niemieckich, trzeba wypuścić z kombinacyi wszystkie warunki, które w innych państwach składają się na pojęcie rządu parlamentarnego. W Niemczech nie było i nie ma rządu parlamentarnego, a czy w blizkiej przy-

szłości taki rząd powstanie, to zawi-
sło od dłuższego lub krótszego pan-
wania ks. Bismarcka. Śp. marszałek
Roon zaliczył raz w poufnej rozmowie
dziennikarstwo i większość parlamen-
tarną do plag politycznych, które pa-
ralizują śmiały polot i rozwój siły pań-
stwowej. Ks. Bismarck w praktyce
rządowej zdaje się uznawać prawdzi-
wość tego, co powiedział hr. Roon z
prawdziwie żołnierską otwartością i
dosadnością.

Nie przypuszczamy, żeby ks. Bismarck na prawdę zażartował sobie z centrum i po chwilowem zbliżeniu się do niego wrócił zupełnie na dawne stanowisko. *Kulturkampf* w takich rozmiarach i w taki sposób prowadzony, jak to wskazują drakoniczne ustawy kościelno-polityczne z roku 1873, należy już do historii, a skoro *Kulturkampf* przestaje czy nawet przestał już być pierwszą dewizą rządu, stosunek jego do centrum musi uleść zmianie w duchu pojednawczym. Zład jednak do uformowania stronnictwa rządowego z dawnego centrum jest jeszcze daleko, tak daleko, że mogłaby być mowa o tem dopiero w przyszłych wyborach powszechnych.

Jak się zdaje ks. Bismarckowi wcale nie chodzi o taką zaradczą zmianę, nie chce on zostawić z centrum nawet w takim stosunku zależności, w jakim dłuższy czas pozostawał z stronnictwem liberalnem. Gdyby do tego ostatniego stronnictwa należeli mężowie niewzruszonych zasad, ks. Bismarck musiałby dać centrum pewne gwarancje, aby i od niego otrzymał nawzajem zapewnienia obowiązujące. Ale stronnictwo liberalne nigdy nie grzeszyło stałością w zasadach ani nawet tą ambicją polityczną, jaką nadaje poczucie własnej siły. Odpychane już kilka razy przez ks.

Bismarcka, wracało doń zawsze chętnie na pierwsze skinienie, przerzucone kilka razy samą siłą wypadków na stanowisko opozycyjne, wracało na pierwszą groźbę demisyjną ks. Bismarcka na pozycję potulnej aż do serwilizmu większości rządowej — jednym słowem wysługiwało się kanclerzowi, korzystało się przed jego przewagą osobistą i autokratyczną naturą. I dziś ks. Bismarck liczyć może na to, że w razie zerwania wątych węzłów łączących go z centrum, stronnictwo liberalne, chociaż zostało tak boleśnie dotknięte, nawet odepchnięte szorstko, z wysokiemi pospieszy mu z pomocą i nie zażąda nawet rękojmi, że nadal inaczej będzie traktowane.

KORRESPONDENCYE

New-York, 3 czerwca.

(S. W.) Przedostatni dzień maja nazywają Amerykanie „dniem dekoracyjnym“. Jest to jedno z ich świąt narodowych i niezawodnie najpiękniejsze. Obchodzą go prawie z równą pompą jak 4 lipca, ale z większą rzewnością. Ustanowiono tę uroczystość na cześć poległych wojowników i w ogóle ludzi wielkich, a zmarłych. Dzień ten łączy się w swych ceremoniach zwyczajnie z przypomnieniem nasz dzień zaduszny. Kto żyw, odwiedza cmentarz po południu i zdobi groby swych ukochanych kwiatami. Gdy prywatne osoby chcą w ten sposób własnych przodków, gminy, miasta i stowarzyszenia wojskowe składają hołd pamięci ojców ojczyzny. Ulice i okna stroją się chorągwiami i przygotowują się do wieczornej iluminacji. Oddziały regularnego wojska, milicyi, ochotników, policyi, pompierów i t. d. występują rano w pełnej parady, do nich przyłączają się władze, stowarzyszenia różnych cechów, religij i narodowości i niezliczone tłumy publiczności. Pochód zbrojnego i niezbrojnego ludu kroczy ulicami przy dźwięku muzyki, ciągnąc z sobą pełne wozy

Listy artystyczne z Wiednia.

Artyści a *Kunsthändler*. Świątynie sztuki dla dyw-
dendy i intryg. Petycyja artystów. Czy tylko we Lwo-
wie nie udają się wystawy? Tandeta w *Kunstverei-*
nie. Ś. p. Jarosław Czernak. Kozakiewicz dwa utwo-
ry. Canon i Defregger. „Wielka wystawa doroczna”.
P. Gramatyka jedynym reprezentantem malarstwa hi-
storycznego. Obfitość bez wyboru. Grolla *Walka ży-*
wiołów. Obrazy wojenne. Oryginalny krajobraz. Leo-
polskiego portret i *Skapiec* wobec krytyki tutejszej
Inni artyści Polacy. Przedmioty polskie.

(Ciąg dalszy.)

Najwięcej mistrzowskiem wykonaniem uderza dość wielkich rozmiarów obraz *Ranny wojewoda czarnogórski*. Z wierzchołka góry kroczy rozszerzającem się ku dołowi rozpadliskiem kilku młodzieńców, którzy, sami już ranni, dzwigają na bardzo prostych noszach rannego wojewodę, wspianą postać bohatera i senatorską zarazem, z którego twarzy poważnej, pełnej inteligencji i godności, nad wyraz sympatycznej, nie wyczytałbyś ani śladu bólu. Bolesć pozostawiona wyłącznie kobietom, które w niejakiem oddaleniu na klęczkach przypatrują się mijającymi pochodowi; przypatrują się, nie patrząc w tej chwili, albowiem czoła ich czy to z uszanowania, czy też w niemej boleści, która maluje się na ich twarzach, są głęboko pochylone. Skaliste czarne góry, których ponury koloryt złagodzony umiejętnem dobraniem światła, kawałek czerwonego nieba tam, gdzie na wierzchołku zaczyna się rozpadlisko, ta dzika naokoło przyroda, te po-

stanie bohaterskie, równie typowe jak piękność tych kobiet klęczących, te kostiumy malownicze — wszystko składa się na obraz niestylizowany, harmonijny i spokojny mimo wielkiego ożywienia i ruchu. Jedno tylko możnaby mu zarzucić, że ugrupowanie kobiet jest nieco monotonne, zbyt są zszeregowane, co niekoniecznie się zgadza nawet z topograficzną sytuacją na obrazie. Ale wobec wspaniałego, porywającego wrażenia całości można zapomnieć o tej usterce w jednym z drugorzędnych szczegółów. Obraz ten jest ozdobą Akademii południowo-słowiańskiej w Zagrzebiu, był przedmiotem podziwu na zeszłorocznej wystawie powszechnej w Paryżu.

W ró nym stopniu, choć w innym rodzaju efektywnym, a więcej jeszcze malowniczym obiecywał być obraz, który pozostał tylko w studium podmalowania, *Hercegowiński pochod weselny*, własność Towarzystwa naukowego w Pradze. W posiadaniu siostry artysty, księżnej Jerzowej Czartoryskiej, jest znowu jeden z najładniejszych utworów, *Skrzypek południowo-słowiański*. Starzec ociemniały, któremu z pod półotwartych powiek widać bielmo na oczach, siedzi z owym nieokreślonym wyrazem rezygnacji, który właściwy jest osobom pozbawionym najszlachetniejszego zmysłu. U skrzypka na naszym obrazie ucho zastępuje po części oko, skoncentrowana w słuchu czynność duchowa staje się prawie widzialną. Starzec w lewej ręce dzierży szczególniejszego kształtu instrument smyczkowy, w prawej niemniej dziwnej formy smyczek, ale nie gra; struny się porwały, tak samo zużyty smyczek, a nie ma za co kupić nowych; inni twierdzą, że obraz jest niewykończony; niekorzystne miejsce, które dano temu obrazowi na wystawie, nie pozwoliło mi stwierdzić, czy tak, czy nie. Jeżeli twarz starca celuje pra-

wdą psychologiczną, czarujący jest widok uroczej jego córki czarnobrowej. W czem ojciec upośledzony, w tem córka w dwójnasób wynagrodzona: jej oko wywiera wpływ magnetyczny. Na kontrastejście oczu ominiętego starca a rozkwitającej dziewczyny, których twarzom mimo to wspólny jest rys melancholii, polega głównie artystyczna wartość obrazu — okoliczność, której jak się zdaje, nie dostrzegł żaden z tutejszych recenzentów.

*Ekonomici, poeta-ż-brak, spiewający na moście w Pradze, własność galerii hr. Czermína, należy do dawniejszych utworów Czermína, co znać nie tyle po kompozycji, ile raczej po wykonaniu niedorównyującym technice późniejszej. *Ma yci pod Numburgem* z -woją procesją dzieci w odświętnych strojach, nie sprawiła mi wrażenia, jakiego temu obrazowi przypisują; w ciągnących od miasta do obozu szeregach wymaskanych gąsek niemieckich, z kwiatami na jasnych włosach, z jakimś menaturalnym zachwytem w oczach, nie widzę, nie zgoda malowniczego, tylko coś sentymentalnego, czem znówu tylko Niemki zachwycać się lubią. Powiedzielibym, że charakterystyczna dla obrazu jest okoliczność, iż właścicielką jest pani Ellis z Frankfurta n. M., choć utwór ten należy do seryi tych, w których artysta chciał być narodowym. Dla mnie wartość obrazu stanowi kontrast jedynych postaci wojowników a delikatnej dziewczyny, ale kontrast ten zbyt szeroko przeprowadzony.*

Te są ważniejsze z wystawionych obrazów Czermaka. Na wzamiankę zasługują jeszcze dwa mniejsze obrazy własności księcia Jerzego Czartoryskiego: *Mnich pogrążony w modlitwie* i kopia z van Dycka: *Zdjęcie z krzyżu*; dalej *Derwisz turecki*, szkic olejny, powtórzony z wspomnianego powyżej wielkiego projektu, przedstawiającego transport kobiet słowiańskich przez baszybożuków; ter-

sam szkie wykonany jest w całości jako miniatura akwarela. Znaczna liczba szkiców, przeważnie z typami czarnogórskimi, datujących z czasów ostatnich, wraz z niektórymi wyżej wymienionemi świadczy, jak Czermak pod wpływem wypadków politycznych i prądu politycznego w swej ojczyźnie porzucił kierunek narodowy, a stał się artystą wybitnie słowiańskim. Wszystkie zaś utwory jego, mimo wszelkiego wpływu Belgijczyka Gallata, pod którym Czermak się kształcił, wpływ, który objawia się mianowicie w świetnym kolorystyce, pokazują nam artystę samodzielnego mistrza znanego, który wysoko się wzniosł na horyzoncie artystycznym. Czermak miarą powszednią mierzyć już niepodobna, którą n.p. do Makarta wygodnie jeszcze zastosować można. pominąwszy nawet moralną w ścisłejsem tego, wyrazu znaczeniu stronę utworów obu artystów. Czermak pozostanie chlubą Czech, które nierychło wydadzą drugiego Czermaka.

Do najlepszych obrazów całej reszty wystawy w *Kunstvercinie* należą dwa utwory Kozakiewiczza. Jeden z nich przedstawia *Scenę z ulicy w Krakowie*, tak pełną prawdy, jak gdyby artysta był pracował wedle wzoru fotograficznego. Rzecz dzieje się oczywiście w jesieni, bo w powietrzu szaro, a deszcz zimny padał pewnie od wczoraj. skoro pod warstwą błota nie widać bruku. Z podkasaną suknią, z parasolem w rękę i z skwaszoną miną przeprawia się przez to czarne morze pewna pani, bo na chodniku zatamowano jej drogę. Tu mieszczeniu krakowski przeniół z sieni i rozstawał znać część swojego handlu warzywnego, okolo niego utworzyła się grupa osób nie troszczących się o panią, która dla nich brnie w błocie po kostki. Przy takiej pogodzie najwygodniej owej jejmości na pierwszym piętrze. Dopóki i jej obowiązek nie powoła na ulicę zakosztować.

kwiatów. W miejscach posiadających pomniki składa naród te kwiaty u stóp Waszyngtonów i Lincolnów, lub naokoło obelisków wzniesionych na cześć wojowników poległych w dawniejszych wojnach i w ostatniej. Gdzie pomników nie ma, zdobną kwiatami groby żołnierzy. Wieńczenie grobów bywa powierzone weteranom i odbywa się z takim przeżyciem, że w stolicach jak New-York zużywają za kilkadziesiąt tysięcy dolarów kwiatów przy tej okazji. Wieczorem illuminują pomniki. Zgoda, robią z tego dnia wspaniałe święto narodowe. Najrzowniejsze wrażenie sprawia ten obchód na pograniczu między północnymi i południowymi stanami. Dawni wrogowie i dzisiejsi nieprzyjaciele polityczni łączą się tam w onym dniu i zdobną mogiły zwycięzców i zwyciężonych. Weterani północy składają hołd pomnikowi Stonewall Jacksona lub jen. Lee, południowcy odwiedzają się za to, obsypując kwieciami groby byłych przeciwników.

Zwyczaj ten sprawia zawsze rzewny i miły efekt na cudzoziemcach mieszkających w Ameryce. Zawisli naródów i stronników, co się ścierały w boju o twarzą, w Europie zwykły być dłużej pamiętane. Wiele wody upłynie n. p. Renem, nim rozdzielone nim narody zbratają się na wspólne zaduszki na pobojuwisku Sedanu. Tu była inacej. Matka południowa patrzy z wyrazami współczucia na matkę północną, sypiącą kwiaty na mogiłę syna, co poległ przy szturmie na Richmond. Matki północne przyjmują gościnnie deputację matek z południa, przysłanych na pole Bulls Run, aby zobaczyć mogiły pochowanych tam konfederatów. Nie podlega też wątpliwości, iż ten coroczny zwyczaj przeżył się do zacierania niechęci powstałej po wojnie domowej. Jest on niejako powtarzaniem proklamacji pokoju i pojednania, dowodzi, jak zupełną była amnestya udzielona zwyciężonym, jak każda z stron wojujących szanuje meztwo i poświęcenie tych, co położyli życie na ołtarzu obowiązku, chociażby źle zrozumieli. Europejczycy, co się nie żyli z Ameryką i nie pojmują, jak pełnem było obustronne przebaczenie dawnych nieprzyjaciół, dziwią się niepospolicie widokiem „dnia dekoracyjnego“.

Rad też jestem, iż dłuższa obecność w New-Yorku pozwala mi zapoznać was z jednym z najpiękniejszych rysów tutejszego, publicznego życia. Korzystając z tej obecności poświęć także kilka słów ekonomicznym stosunkom Stanów Zjednoczonych. Zdaje się, że długoletni i dotkliwy zastój przemyślowy, który niszczył tyle fortun amerykańskich i tylu robotnikom odebrał zajęcie, zbliża się do końca. Wyborne żniwa dwu lat ostatnich, rozwój wywozowego handlu, ciągła kolonizacja dalekiego zachodu i przyrost ludności, powrót zaufania i sprężystość czysto amerykańska, złożyły się na przyspieszenie powrotu „dobrych czasów“. Wartość majątków ruchomych i towarów zaczyna się podnosić. Przedzłanie, hamernie i lejnje, które lat kilka były zamknięte, pracują już dzień i noc. Myto robotników drożeje, a rękodzielnicy znajdują zajęcie. Emigracja z Europy, ta główna przyczyna rozwoju Stanów Zjednoczonych, potroiła się w bieżącym roku. Znowu widzimy rzecz od lat kilku nieznaną — owe

tysiące ludzi zdolnych do pracy, ładujących w Manhattanie i rozjeżdżających się do najdalszych stron kraju. Stopniowa i jak się zdaje stała podwyżka ożywia giełdy bawełny, wełny i wszelkich produktów roli lub warsztatu Sama bawełna podskoczyła 4 centy amer. na funcie. W przedsiębiorstwach kolejowych panuje także ożywienie, a rękodzielnie wszelkiego rodzaju mają tyle zamówień, iż nie podolają im do jesieni. Wspominam o tem wszystkim, gdyż mi się zdaje, że koniec tutejszej paniki przemysłowej oddziału korzystnie i na Europę. Z poprawą swej doli Amerykanie będą mogli konsumować więcej własnych produktów i przestaną zasypywać rynki europejskie ich nadmiarem, po cenach rujnujących tamtejszych producentów. Tak przynajmniej wróżą tutejsi ekonomiści.

W ostatnich czasach mieliśmy tu dowód oczywisty, że kraj nie posiadał nigdy tyle kapitałów bezczynnych, a może tyle pieniędzy w ogóle, jak w chwili terażniejszej. Najnowsza 4 procentowa pożyczka rządowa została pokryta w niesłychanie krótkim czasie, a tysiące ludzi oblegało bióra emisyjne, aby doczekać się swej kolei i kupić bony nowej pożyczki. Te same bony sprzedawano natychmiast o 2½ procent nad ich nominalną wartość osobom, które nie chciały lub nie mogły się cisnąć do kas rządowych. Widok tego zjawiska przypominał mi sceny widziane w Paryżu w dniu subskrypcji dla pamiętnej, pięciomiliardowej pożyczki. W bogatej Francji był mi zrozumiały ten pospiech ludu, aby lokować swe kapitałki w papierach pięcioprocentowych. Tu jednak, gdzie pieniądź był w drogi, wolno to nazwać wypadkiem fenomenalnym. Skoro bony 4 procentowe sprzedają się na giełdzie przy Wall Street po 103, Stany Zjednoczone posiadają nadmiar kapitału, a ten nadmiar musi szukać zajęcia. Nie wątpię, że je znajdzie w kraju tak obfitym w zasoby naturalne i w okazy do pracy i spekulacji, jak Stany Zjednoczone, byleby odżyło zaufanie i kredyt. Przy ścisłym związku wszystkich cywilizowanych narodów żywy ruch spekulacyjny w Ameryce da się odczuć korzystnie i z drugiej strony Oceanu. Wszystko zaś każe mniemać, że to ożywienie zjawi się w niedalekiej przyszłości.

W sprawie kanału przez międzymorze Panamy mogę wam udzielić wiadomości powziętej w drodze prywatnej i z najpewniejszego źródła. Zapewnie tkwi w waszej pamięci, że kongres międzynarodowy zebrały niedawno w Paryżu, przyjął plan przedstawiony przez porucznika Wyse, (w miejscu innego planu tegoż inżyniera, który nie podobał się kongresowi) i popierany przez pana Lessepsa. Projekt ten polega na przekopaniu międzymorza pomiędzy Aspinwall i Panamą, kanałem na poziomie morza, nie mającym śluz i przecinającym góry w kształcie olbrzymiego tunelu. Przyjęcie tego planu usunęło na stronę t. z. plan amerykański proponujący kanał ze śluzami, przez rzeczpospolitą i jeziora Nicaragua. Rezolucya kongresu wywarła żywe oburzenie w Waszyngtonie i tutaj. Delegaci amerykańscy powstrzymali się od głosowania nad projektem porucznika Wyse, aby wyrazić swem

milczeniem, że ich kraj protestuje przeciw wnioskowi niezgodnemu z jego interesami. Prasa tutejsza, mianowicie *Herald* inspirowany w tej rzeczy (jak wiem z pewnością) z Białego Domu, nazwał postępowanie kongresu niegodziwością. Utrzymują tu, że pod naciskiem niektórych rządów europejskich kongres dał się podejść i przyjął wniosek nieprzychylny Ameryce bez dostatecznych motywów i nie pozwolił delegatom amerykańskim rozwinąć swych projektów, a więc, że jego rezolucya nie obowiązuje Amerykanów, tudzież, że wykonanie tego projektu musi być uderemnione.

Powód tej energicznej opozycji amerykańskiej wobec planów p. Lessepsa tkwi w ich nieufności do polityki mocarstw europejskich i w stawianiu własnych interesów nad potrzeby całej ludzkości. Głównie nie dowierzają Anglii i rozumują, jak następuje: Jeżeli proponowany kanał będzie się znajdował między Aspinwall i Panamą, w najdalszej od nas części międzymorza i w najwyższej a drobna rzeczpospolita kolumbijska będzie nominalną jego opiekunką, Anglia zdoła go zamknąć w każdej chwili. Blokując oba końce kanału swą flotą opanuje jego środek, gdyż żadna część kanału nie znajdowałaby się nad dzień marszu od jej okrętów. Stany Zjednoczone nie mogłyby w żaden sposób osiągnąć owych stron swą siłą lądową. Inaczej miałyby się rzecz z kanałem przez Nicaragua. Blokady jego ujść nie przeszkodziłyby Amerykanom w zamknięciu jego środka, już to wyprawą lądową, już skłonieniem Nicaragua do uszkodzenia kanału.

Opozycja tutejsza przeciw projektom europejskim, chociaż niegłoszona jawnie, jest dość stanowczą, aby zaniepokoić rząd Kolumbii. Przeszłej niedzieli spotkałem w pewnym domu tutejszym pełnomocnika tego rządu. Przybył on właśnie *incognito* i spieszył do Waszyngtonu, w nadziei usmierzania nieufności amerykańskiej. Był to *hidalgo* pełnej krwi, z całą powagą, głębokością i elegancją bogatego i ukształconego Hiszpana. Zajmuje on jedno z najwyższych stanowisk urzędowych w Panamie i posiada olbrzymią fortunę pod San Jago. Sangwiniczny Hiszpan ufa, że uda się mu uspokoić podejrzliwych Yanków. Wnoszę z niektórych, oględnych słów wymówionych przez niego, iż wiezie formalną gwarancję rzeczpospolitej Kolumbijskiej co do praw Stanów Zjednoczonych w przyszłej kontroli nad kanałem. Co lepiej, przywiózł podobno lepsze, brzęczące argumenty, które mi postara się przedmówić do menów dyplomatycznych w Kapitolu amerykańskim. Pani domu, gdzieśmy się spotkali, żyje w ścisłej przyjaźni z senatorem Conklingem, posiadającym bardzo stanowczy głos w stronnictwie republikańskim, tudzież z zawołanem Benjaminem Butlerem; Hiszpanowi chodziło o listy polecające do tych panów, tudzież do innych członków kongresu. Niespodziewanie, dzięki osobistej znajomości z posłami Minnesoty, znalazłem się w położeniu dziwnem jak na Polaka — mogłem otworzyć dyplomacie z środkowej Ameryki wstęp do dwóch mężów stanu w Waszyngtonie, za co, oprócz wyrazów wdzięczności otrzymałem katagoryczne zapewnienie gościnnego przyjęcia w domu owego *hidalgo*, gdybym

odwiedził Panamę i wiadomości z owych stron, gdyby przystąpiono kiedykolwiek do grzebania kanału.

Trudno przewidzieć, czy misya Hiszpana przyniesie pożądany skutek w Waszyngtonie. Jego śladem mają przyjechać agenci z rozmaitych republik w środkowej Ameryce, aby forytować plan kongresu paryskiego, lub przeciw niemu intrygować. Możemy być pewni, iż los tego planu rozwiąże się niebawem w Kapitolu tutejszym. Jeżeli kongres potępi projekt Lessepsa w niedalekiej rozprawie nad nim, bardzo wątpliwe, by nasze pokolenie doczekało się pożądanego kanału i nie dziwiłbym się, gdyby Stany Zjednoczone wzięły inicyatywę w zwołaniu kongresu wszystkich rządów amerykańskich, do narady nad tą sprawą. Ta trudność dyplomatyczna jest — podług zapewnień wysłańca kolumbijskiego — jedyną przeszkodą do urzeczywistnienia kanału przez Panamę, bo trudności naturalne dałyby się pokonać zapomością robotników chińskich. Europejscy robotnicy nie mogliby pracować przy tem przedsięwzięciu, z powodów klimatycznych. Ze względu na interes całej ludzkości ufamy, że misya Kolumbijska będzie uwieńczoną powodzeniem. Ton tutejszych sfer urzędowych każe się lękać jednakże, że ta misya się nie uda. W każdym razie zdaje mi się, że traf pozwoli mi jeszcze zajrzeć poza kulisy całej tej sprawy i wyprzedzić wielu innych korespondentów z doniesieniem o zamiarach amerykańskich i zakłaniach dyplomatycznych, połączonych z projektem kanału przez Panamę.

Nieznosne upały nawiedzające co lata New York i okolice zaczęły się w tym roku weźwieniu niż zwykle. I tak pierwszego czerwca termometr doszedł do 37° C-tych, w cieniu. Po takim początku można liczyć na piekielne ale urodzajne lato. Muszę też donieść smutną dla europejskich rolników nowinę, że ze wszystkich stron Ameryki przychodzą pomyślnie wiadomości o stanie plonów polnych.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Nowa francuska ustawa prasowa.)

Wypracowana przez komisję Izby deputowanych nowa ustawa prasowa, która ma zniesić wszystkie dawniejsze przepisy w tym przedmiocie, rozpada się na ośm rozdziałów: 1) O drukowaniu i handlu książkowym, o przekroczeniach i karach w tym zakresie; 2) o prasie peryodycznej; 3) o kolportery; 4) o publicznych afiszach i wywoływaczach; 5) o zbrodniach, przestępstwach i karach; 6) o sądownictwie; 7) o procedurze; 8) o przedawnieniu. Co do prasy peryodycznej proponowano następujące przepisy: Każdy pełnoletni Francuz, używający praw cywilnych i państwowych, może bez poprzedniego pozwolenia władzy i bez złożenia kaucyi na podstawie prostego zawiadomienia bez podania tytułu, nazwiska i mieszkania właściciela, żeranta i drukarza, wydawać wszelkiego rodzaju gazety lub pisma peryodyczne. Niezawiadomienie pociąga za sobą karę pieniężną w wysokości 500—1000 franków. Właściciel, żerant i drukarz są odpowiedzialni. Dwa egzemplarze w chwili wyjścia pisma z pod prasy, winny być złożone w prokuraturę, tyleż w prefekturze, w podprefekturze i w merostwie. Członek parlamentu nie może się podpisywać jako żerant. Każde od władzy państwowej pochodzące doniesienie, odpowiedź lub sprostowanie musi być umieszczone bezpłatnie w najbliższym numerze pod karą 100 do 1000 franków, każde sprostowanie lub odpowiedź pochodząca od prywatnych osób, które po nazwisku wymieniono w dzienniku, musi być wydrukowaną w dzienniku pod karą 50 do 500 franków w najbliższych trzech dniach. Odpowiedzi i sprostowania ostatniego rodzaju mogą być dwa razy tak długie jak artykuł, do którego się odnoszą; eoby przekraczało tę granicę, należy traktować jako inserat. Anonsy sądowe mogą być umieszczane stosownie do woli stron w każdym francuskim dzienniku departamentowym. Karom za zbrodnie i przestępstwa prasowe podlegają tylko żeranci, gdyby go nie było drukarz, a następnie jak współwinny autor artykułu. Za kary pieniężne, na które zostali skazani żeranci lub autorowie jest wobec prawa cywilnego odpowiedzialny właściciel. Każdy wyrok skazujący na karę pieniężną musi równocześnie orzec, że dziennik, który nie zapłaci tej kary w przeciągu dwóch tygodni, nie może dalej być wydawany pod karą 100 franków za każdy numer. Wychodzące za granicę dzienniki i peryodyczne pisma mają w Francji swobodny obieg, dopóki rząd nie zakazał ich osobom rozporządzającym. Kto się nie zastosował do tego rozporządzenia, podlega karze od 100 do 3000 franków. Taka sama kara pieniężna lub kara więzienia od sześciu miesięcy do dwóch lat spotka każdego, kto się dopuścił zamachu na zasadę republikańskich instytucji państwowych lub ustaw konstytucyjnych, samowładzy narodo-

wać słoty; nim to nastąpi, jejmość ta *pour passer le temps* zwabia sobie do okna gołąbki, gromadnie zlatujące się dla pożywienia. Wszystko, co żywe i co martwe na obrazie, jest tak typowe, że ktokolwiek raz był w Krakowie, musi tu poznać częstą starą grodu; technika wyborna, szczegóły i akcesorya aż do najmniejszych bardzo pilnie opracowane; efekt najzupełniejszy, choć sama sytuacja nie pozwalała szafować zbytino środkami. Weale innego rodzaju jest drugi utwór tegoż artysty, miluchny obrazek, przedstawiający *Kokietkę*. Paniąka strojna, której serduszek próżnować przestaje, stoi w oknie z otwartym wachlarzem, który do połowy zakrywa jej twarz filuterną, i oczkuje z swoim *vis à vis*, którym sam jest, gdy staniesz przed obrazkiem. Utworek ten tak różni się samym przedmiotem, tudzież kolorytem i sposobem wykonania od innych dzieł tego artysty, że trudno było poznać w nim p. Kozakiewicza.

Przejdźmy do *Künstlerhausu*, gdzie niebawem zamknięta będzie wielka wystawa doroczna. Tu na miejscu honorowem, gdzie jaśniały dawniej Siemiradzkiego *Żywe pochodnie Nerona*, a później Matejki *Bitwa pod Grunwaldem* ośniewała oczy blaskiem swych barw, widzimy dziś obraz także w wielkim stylu: *Ołtarz św. Elżbiety*, dzieło Canona, dokonane na zamówienie arcyksięcia Rudolfa, arcyksiężniczki Gizeli i księcia Leopolda bawarskiego na pamiątkę srebrnego wesela Nuij. Państwa. Obraz, a raczej ołtarz, składa się z trzech części. Część główna, środkowa, przedstawia Przenajświętszą Rodzinę; Matka Boska w postawie siedzącej piastuje Dzieciątka; św. Józef, stojąc po za tronem, przypatruje się w błogie szczęśliwości Dziecięciu, które błogosławi św. Franciszkowi z Asyżu; z przodu przystępuje do tronu z czołem kornie pochylonem św. Elżbieta, niosąc w lekko ujętej rękoma sukni obfite róż cu-

dem otrzymanych; trzej aniołkowie unoszą się naokoło tronu, czwarty kłęczy przed tronem, trzymając wieniec słubny, na którego wstęgach wypisane daty 1854 i 1879. Dwie boczne części ołtarza są utrzymane w należytym co do rozmiarów stosunku z częścią główną. Po stronie ewangelii kłęczy na pierwszym planie z złożonymi do modlitwy rękoma arcyksiężniczka Walerya; obok niej arcyksiążę Rudolf stoi w ornatie złotego runa, lewicę opierając na mieczu, prawicę złożony na piersi; obok niego zaś nieco dalej jeszcze w tył rozwinięta chorągiew czar-nozłota. Całkiem podobne ugrupowanie stanowią po stronie lewej wizerunki arcyksiężniczki Gizeli, księcia Leopolda bawarskiego i chorągiew bawarska. Twarzy tych grup bocznych wszystkie zwrócone ku części środkowej, ku świętemu patronom Nuij. Państwa, do których dzieci cesarskie zanoszą modły o pomyślność rodziców.

Z opisu tego przekona się czytelnik, że pomysł sam w sobie piękny; zaraz jednak dodać trzeba, że nie jest to pomysł Canon, lecz Rubensa, którego ołtarz św. Ildefonsa w Belwederze służył naszemu artyście za wzór. Warto przypomnieć tu układ aredydzia rubensowskiego w krótkim szkicu. Część środkową zajmuje Najświętsza Panna, otoczona czterema innymi świętymi, i św. Ildefons, który odbiera cudem od Matki Boskiej kapę biskupią, podczas gdy nad głową jego unoszą się trzej aniołowie; prawa boczna część ołtarza przedstawia kłęzącego arcyksięcia Alberta (później arcybiskupa toledańskiego, założyciela bractwa św. Ildefonsa; dla niego też Rubens malował ten obraz), którego święty patron jego poleca Najświętszej Pannie; część lewa zaś małżonkę jego Izabelę Klarę Eugenię, córkę Filipa II, również polecaną przez swą patronkę św. Klarę. Dzieło Canona jest przeto *mutatis mutandis*

tylko kopią aredydzia Rubensa. Czy również jest aredydzielem, chociażby tylko jako kopia?... Tak samo jak na własny pomysł nie mógł zdobyć się artysta, syn niewyrodny racjonalistycznego ducha czasu i zwolennik grubo realistycznego prądu, tak i do wykonania gotowego już pomysłu zabrakło mu duchowego uzdolnienia. Do obrazu religijnego, i to jeszcze w tak wielkim stylu, potrzeba koniecznie natchnienia. W obrazie takim nawet portrety w części bocznych powinny być wysoce uidealizowane, a tu nawet postacie w części środkowej, przedstawiające świętych, nawet aniołki zgoda nie są uduchowione. Rozumie się, że co się tyczy Przenajświętszej Rodziny, chociażby w postaciach jej najgrubszy panował realizm, trudnoby było pomylić się i wziąć je za coś innego; świętość świętego Franciszka także jeszcze uratowana jest w pojęciu widza przez habit zakonny i ekstatyczne postawę; oddajmy sprawiedliwość p. Canonowi — postać św. Franciszka jest najładniejsza, najsześliwiej pomyślana i z pewnem mistrzostwem wykonana; ale co do św. Elżbiety, gdyby się nie znało myśli złożonej w obrazie, można by z najzupełniejszą słusnością zapytać: z kądże ta strojna dama bierze się w gronie świętych? Pierwowzór rubensowski jest arcydziełem także pod względem kolorytu. Canon chciał także być kolorystą, przejrzyściemi barwami myślał może zastąpić wewnętrzne uduchowanie swoich postaci, ale od razu przesadził i stworzył koloryt nienaturalny. Pomiń już draperyje jako ostatnią z ujemnych właściwości obrazu, a pozostaną się jako jedyne zalety rysunek i plastyka.

(Dokończenie nastąpi.)

wej i powszechnego prawa wyborczego, niemniej zamachu na prawa i powagę prezydenta republiki lub parlamentu. Więzieniem od dwóch tygodni do lat dwóch i karą pieniężną od 100 do 2000 franków będzie karane pobudzanie do nieposłuszeństwa wobec ustaw, dalej obrona czynów uznanych za zbrodnie lub przestępstwa, każdy zamach na wolność sumienia i wyznań, publiczne lżenie uznanych przez państwo religij a w końcu wykroczenia przeciw moralności. Postanowienia artykułów 201 — 203 księgi ustaw karnych o przestępstwach popełnionych w kazaniach i listach pasterskich, niemniej i postanowienia co do rozszerzania fałszywych wiadomości zostaną i nadal zatrzymane. Zbrodnie i przestępstwa będą sądzone przez sądy przysięgłych a tylko przestępstwa oszczerstwa i obrazy popełnione względem reprezentantów obcych rządów i osób prywatnych będą rozstrzygane przed sądami dyscyplinarnymi.

France powiada, że ten projekt ustawy nie jest dziełem całej komisji, ale tylko podkomisji, i przez pierwszą nie został jeszcze zbadany. Mniejszość złożona z pięciu członków komisji, mianowicie panowie Emil Girardin, Leon Renault, Ninard, Germain-Casse i Thompson, wolałaby przedłożyć izbie następujący projekt, złożony z dwóch artykułów: Art. 1. Myśl jest wolną i niepodzielną. Wszystkie ograniczające, zapobiegające i karzące ustawy o druku i prasie znoszą się. Art. 2. Każdy druk pod karą konfiskaty musi być podpisany. Przy pomocy tych dwóch postanowień, według zdania mniejszości, wystarczyłoby przeciw wszelkim wykroczeniom i nadużyciom prasy po prostu Art. 1382 ustawy o procesie karnym; artykuł ten opiewa: Każda czynność człowieka, którą drugiemu wyrządzono szkodę, zobowiązuje tego, który spowodował szkodę, do naprawienia jej.

(Organizacja Wschodniej Rumelii).

Filipowski korespondent *Pol. Corr.* pisze pod dniem 7 czerwca: „Jeżeli stanowisko generalnego gubernatora Wschodniej Rumelii wobec Partii staje się coraz trudniejszem, to znajduje on za to coraz więcej zwolenników pomiędzy ludnością samą. Skład dyrektoryum nie zdołał zadowolić tylko ultranarodowców; umiarkowani a nawet zapaleni patrioci liczący, się jednak ze stosunkami, powitali z zadowoleniem zrobiony przez Aleko baszę wybór. Wszyscy sześciu członkowie rządu są znani ze swoich bułgarskich dążeń. Gabriel Krestowicz, którego można niejako uważać za prezydenta gabinetu, nie krył się nigdy ze swoim patriotyzmem a sprawa oświaty narodowej znajdowała w nim zawsze gorliwego obrońcę. Bułgarska gmina w stolicy tureckiej zawdzięcza mu wszystkie swoje zakłady naukowe. Dyrektor sprawiedliwości Teodor Iskrow popadł z powodu swojego patriotyzmu często w kłótnię z rządem ottomańskim. Joachim Gruzew, szef departamentu oświecenia publicznego, zawdzięcza swoją popularność walkom staczanym od lat dwudziestu przeciw helenizmowi. On to zdobył językowi bułgarskiemu przystęp do kościoła i szkoły i położył podwaliny dla literatury narodowej. Promowany w Paryżu lekarz Vułkowicz nie jest odpowiednią osobistością na dyrektora handlu, rolnictwa i komunikacji i znany jest tylko z swojego patriotyzmu. Wielu emigrantom umożliwił on powrót do ojczyzny. Tylko panowie Schmidt i Vitalis nie mogą się powołać na patriotyczną przeszłość, ale złożyli w ostatnim czasie takie polityczne wyznanie wiary, że o ich dobru usposobieniu dla sprawy bułgarskiej nikt wątpić nie może. Dokonane przez dyrektoryum nominacje urzędników wypadły zupełnie po myśli Bułgarów. Prefekt Filipopola exarcha Alexander, prefekt Siłwa Teodor Ikonow, naczelnik policji w Burgas Iwan Petrow, prefekci w Haskioi, Tatar-Bazardziku i Eski-Sagra, Teofan Rajnow, Jurzy Benew i Miłkołaj Markow byli dotąd wybitnymi członkami rozmaitych towarzystw gimnastycznych, stali więc na czele panbułgarskiego ruchu a fakt ten pozwala z góry przewidzieć kierunek przyszłej ich działalności. Wypowiedziane wyżej twierdzenie tem bardziej jest uzasadnione, gdy się zważy, że obadwaj dyrektorowie nie będący bułgarskiego pochodzenia, głosowali zawsze za kandydatami panbułgarskiej partji, tak iż Vitalis i Schmidt uchodzą za najgorliwszych reprezentantów psnbułgaryzmu w składzie rządu. Szef departamentu wojennego zjednał sobie nadto w panbułgarskich kołach wielką popularność przez to, że domaga się zatrzymania tych oficerów i podoficerów rosyjskich w szeregach milicyi, którzyby i nadal chcieli pozostać w wschodniej Rumelii. Ponieważ Aleko basza poddaje się bezwarunkowo pod uchwały dyrektoryatu a żądania tego rodzaju nie napotyka na żadną opozycję z strony kolegów Vitalisa, więc wszystko idzie po myśli Bułgarów, którzy też coraz więcej nabierają zaufania do nowego rządu. Aby jednak swemu stanowisku nadać szerszą a w razie potrzeby zdolną do oporu podstawę, stara się

Aleko basza zbliżyć się także do greckiej ludności, i za pośrednictwem tutejszego greckiego arcybiskupa udało mu się przyprowadzić do skutku porozumienie z Grekami. Dnia 2 czerwca udał się generalny gubernator w towarzystwie dyrektora spraw wewnętrznych Krestowicza do wspaniałego domu tutejszego greckiego Krezusa pana Kujondroglu, gdzie się znajdowali już wszyscy greccy notablie miasta. Pojednanie przyszło do skutku. Generalny gubernator przyrzekł, że przy nominowaniu naczelników okręgów uwzględni wedle możliwości żywioł grecki, będzie popierał autonomiczne szkoły greckie, a w wyższych zakładach naukowych, które mają być utworzone, zaprowadzi język grecki jako przedmiot obowiązkowy. Obecnie może książe Aleksander Vogorides liczyć na poparcie tej bardzo ważnej części ludności. Już 4go czerwca wydano do „Hellenów wschodniej Rumelii“ manifest, podpisany przez greckiego arcybiskupa i 12 notabliów tutejszych, który właściwie można uważać za *plaidoyer* na korzyść rządu kraju i który niewątpliwie spowoduje szersze zbliżenie się Greków do Aleko baszy.

KRONIKA

*** Urwany gżems.** Wczoraj o godzinie piątej po południu spadł gżems z trzypiętrowego domu A. Chierera pod l. 16 w Rynku i ugodził w głowę, przechodzącego właśnie Mojżesza Gestlera, byłego kupca, liczącego lat 58. Ciężko rannego odwieziono do szpitala. Gruz spadł z taką siłą, że przełamała poddasze ustawione nad trotuarem przy tej kamienicy, na którą nasadza się obecnie nowy dach blaszany. Cegły gżemsowe wybiły nadto trzy wielkie szyby wystawy sklepowej p. Zimmermana. Budowniczego p. Z., kierującego robotami, połączono do odpowiedzialności.

**** Pioruny** w ostatnich dwóch tygodniach były powodem licznych wypadków nieszczęśliwych. a mianowicie: w Sarnieżukach, w brzeżańskim piorun zniszczył dom mieszkalny i budynki gospodarskie włościanina Malińskiego; na folwarku hr. Wilhelma Siemieńskiego Konstantynówka pod Mokrą w jarosławskim zniszczył dwie stodoły (szkoda 3000 zł.); w Sławęcinie, w jasielskiem, dwa domy mieszkalne z ruchomościami (nieubezpieczona szkoda około 1000 zł.); w Różance niżej, w stryjskiem, zabił piorun młodego włościanina i wzniecił pożar, w którym się spaliły zwłoki zabitego, a inni mieszkańcy ledwie z życiem ujęć zdołali; w Iwanówce, w trembowelskiem, spalił stodołę włościana z zapasem zboża, a w Trembowli samej dom mieszkalny; na polach gminy Szczytowiec, w zaleszczyckiem, piorun poraził na śmierć małżonków Michała i Maryę Drateczuków, podczas gdy dwuletnie dzieci tych nieszczęśliwych, które leżało na ziemi o kilka tylko kroków od rodziców, doznało jedynie lekkiego uszkodzenia; w Szypowcach, w tym samym powiecie, piorun spalił komorę włościańską z sprzętami gospodarskimi, a właściciel jej Iwan Praczyk przy ratowaniu porażony został innym piorunem; na polach Myszkowa, także w zaleszczyckiem, piorun zabił powracającą z roboty kobietę, a w Zborowie, w złoczowskiem, zapalił stodołę, a pożar szerząc się szybko wśród nocny zniszczył 5 domów mieszkalnych i wiele budynków gospodarskich (szkoda w małej części tylko ubezpieczona około 4000 zł.).

**** Grady i ulew**y nawalne w bieżącym miesiącu sprawiły znaczne klęski w kilku powiatach. I tak w skutek oberwania się chmur wystąpiły były w powiecie gorlickim wszystkie rzeki i potoki z łóżysek, a powódź zrzuciła wielkie spustoszenia na polach 19 gmin; zabrała też prawie wszystkie mosty na drogach gminnych, a w Moszczynie nawet jeden dom mieszkalny i stodołę, w miasteczku Rzepioniku strzyżewskim zaś zatopiła prawie wszystkie domy. Najstarsi ludzie nie pamiętają takiego stanu wody w tej okolicy. W powiecie hordoleńskim silny grad uszkodził częściowo zasiewy na polach 9 gmin; w powiecie krakowskim mocno uszkodził ziemioplody na polach gminy Olszanicy, Niwy i Czoczowa; w rzeszowskim gwałtowne ulewę połączone miejscami z gradem zniszczyły niemal do szczytu ziemioplody w 14 gminach, oraz spowodowały wystąpienie z łóżysek rzeki Wisłoku i potoku „Ryjakiem“ zwanego, a powódź uniosła w Białce dom pełnego izraelity ze wszystkimi ruchomościami, oraz uszkodziła młyn w Błażowej; w żółkiewskim deszcze nawalne sprawiły kilka zalewów łąk i pól, oraz zamuliły niżej położone grunta, a nareszcie w żydaczowskim grad uszkodził bardzo znacznie plony w 21 gminach. Wszędzie zarządziły władze, co należy, dla ulżenia niedoli poszkodowanej ludności.

† Zmarli w ostatnich dniach: w Królewcu profesor filozofii dr. Karol Rosenkranz, jeden z najgorliwszych zwolenników Hegla, przeżywszy lat 74; w Lubee historyk profesor F. Mantels, przeżywszy lat 68; w Mandaliu, stolicy Birmy, angielski minister-rezydent mr. Shaw.

— Br. Lyonel Rothschild, zmarł w tych dniach w Londynie, pozostawiając

mał 13 milionów funtów szterlingów, czyli około 150 milionów zł. majątku. Spadek po dawniej zmarłym bracie jego, Meyerze, był o 7 milionów funtów szterlingów, zaś spadek po br. Jakubie Rothschild w Paryżu o 7 milionów funt. szter. większy.

— Księżna Galliera wdowa po słynnym dobroczyńcy, ofiarowała na rzecz poszkodowanych ostatnim wyławem Padu we Włoszech sumę 100.000 lirów.

— Porwane dzieci, mianowicie chłopczyka i dziewczynkę, pochodzące jak się zdaje z dobrych domów, odebrała policja węgierska ostatnimi czasy od dwóch włóczęgów w okolicy Siklosu. Złoczyńcy zostają w śledztwie, lecz dotąd nie wyjawili miejsca, z którego uprowadzili te dzieci.

— Smutny wypadek zdarzył się podczas procesji Bożego Ciała w Neapolu. Towarzystwo, złożone z księcia di Martino, księżnej Sangro z czterema córkami, z których najstarsza jest żoną księcia Bagnoli, oraz małego chłopczyka, przypatrzywało się procesji z balkonu pierwszego piętra w pałacu księżnej, kiedy naraz balkon spadł na ulicę i z osób wyżej wymienionych, księżna Sangro, z domu dei Medici, doznała tak ciężkiego uszkodzenia, że w dwie godziny zakończyła życie. Uszkodzenia innych osób nie były ciężkie.

— W przystępie rozpaczy z powodu ruiny materyjalnej, fotograf Speer w Wrocławiu, otrulił żonę, dwoje dzieci i siebie. Młodsze dziecko, czteroletnia córeczka, oddało na szczęście truciznę, jak się zdaje sinek potasi, zadana mu w piwie i zostało uratowane. Żona Speera umierała w porozumieniu z mężem dobrowolnie.

— Przez zapomnienie. Naczelnik stacji kolejowej w Gandawie otrzymał w tych dniach ze stacji Alot następujący telegram: W pociągu o godzinie 10 min. 50 rano zostawiłam przez zapomnienie: sześciomiesięczne dziecko, parasol i tłumok z sukniemi.

— Niezmiernie roje motylów ciągnęły dnia 11 b. m. przez kilka godzin po nad miasto Würzburg.

Zgromadzenie wyborców m. Lwowa

(S). Sala ratuszowa była wczoraj już o 6 godzinie zapelniona wyborcami. Tłumny udział publiczności na galeryach przypominał zgromadzenia wyborcze z czasów najruchliwszego życia publicznego. Przewodniczył p. Karol Widmann, któremu funkcję tę powierzył ścisły komitet wyborczy wskutek rozygnaćci przewodniczącego i jego zastępcy.

Najpierw zabrał głos p. Tadeusz Romanowicz, aby zdać sprawę z czynności komitetu wyborczego mianowicie z wyboru kandydatów powołanych na zgromadzenie. Dotąd stawiano więcej kandydatów aniżeli wybierano posłów. Tym razem stało się inaczej, komitet wymienił tylko pp. Ottona Hausnera i dr. Ludwika Wolskiego, co jednak nie przeszkadza zgromadzeniu powołać jeszcze innych kandydatów ani też nie ścieśnia swobody jednostek w stawianiu własnej kandydatury. Z zaproszono właśnie pp. Hausnera i Wolskiego, stało się to z powodów politycznych. Wskutek doniosłych wypadków na Wschodzie potulna i ostrożna postawa delegacji wobec polityki rządowej nie odpowiadała opiniom wyborców lwowskich. Przy uzupełnianym wyborze jednego posła wyborcy lwowscy zamierzali wystąpić z niezgodności debatu, zaznaczając, że wymagają od delegacji polskiej w Radzie państwa, aby prowadzili czynną politykę polską i łącząc na każdym kroku sprawę wolności ze sprawą Polski upominali się o jej prawa. Tym opiniom chciał dać wyraz i dzisiejszy komitet wyborczy, uważał to nawet za swój obowiązek. Powołał zatem właśnie tych dwóch posłów, którzy czynną politykę polską przed rokiem stanowczo i silnie reprezentowali w Radzie państwa. Pp. Hausner i Wolski mieli dość odwagi, aby rzucić rękawicę polityce gruszości i zbyt daleko posuniętej ostrożności koła polskiego, aby ściągać na siebie i zanieść gromy silniejszego obozu przeciwnego. Obaj ci posłowie dalszem postępowaniem swoim usprawiedliwili tę odwagę i ziścił oczekiwania. Oboz przeciwny patrzyłby bardzo chętnie na to, jeżeliby wyborcy lwowscy dali choćby najlżejsze zaprzeczenie obu wybitnym reprezentantom nowego prądu politycznego (*oklaski*).

Na trybunę wstąpił teraz p. Otton Hausner. Samo pojawienie się p. Hausnera wywołało grzmot oklasków w sali i na galeryach. Kilka minut ponawiały się salwy oklasków. Mowa p. Hausnera, biorąc rzecz ściśle ze stanowiska krasomowczego, przedstawiać się musiała wszystkim słuchaczom jako utwór w całości i w szczegółowych wywodach znakomicie wykonany. Oto streszczenie tej mowy:

Kandydaci stając przed wyborcami mają zawsze pod ręką pewien zasób słów i zwrotów, z góry na ten cel przygotowanych. Jestto

najczęściej zdawkowa moneta kurtuazji i przyzwyczajenia, ale czasem bywa także wyrazem szczerzej prawdy. Mowca nie używa tej zdawkowej monety lecz tylko daje wyraz szczeremu uczuciu oświadczając, że otrzymał ze Lwowa zaproszenie do kandydowania czyni go dumnym i szczęśliwym. Dumę usprawiedliwia zaszczyt kandydowania w stolicy a szczęśliwym czuje się mowca dla tego, że po raz pierwszy może publicznie wynurzyć uczucia, jakie żywi dla Lwowa. Jestto rzecz dziwna, że Lwowianin zazwyczaj ma dumę z pięknej stolicy Królestwa, Krakowa, a Lwowianin kryje się z serdecznem przywiązaniem do swego miasta i tylko w nadzwyczajnych wypadkach śmiało ją okazuje jak n. p. podczas wystawy z r. 1877. Jako miasto Lwów nie mogą się mierzyć ani z wspaniałą Warszawą ani z poważnym Krakowem, ale za to ma pewne zalety, które go wysoko stawia. Są to zalety miasta rozwijającego się i postępowego, które najżywiej bierze udział w sprawach publicznych, które co do elektrycznej ruchliwości swojej na polu tych spraw zbliża się do stolic zachodu. Największą zasługą Lwowa stanowi nieustanne a silne i skuteczne krwawienie polskości. Przed laty 40 jeszcze Lwów był przesiąknięty obcymi żywiołami i w tak krótkim czasie potrafił ciebie i spokojnie stopić te żywioły w jednolitą ludność polską. Jak cesarzom niemieckim dawano tytuł: *monarche des państw* (*Mehrer des Reiches*) tak Lwowowi należałby się tytuł *monarche polskości*.

Ceniąc Lwów tem żywszą wdzięczność uczuwa dlań mowca za zaszczyt wyświadczoney mu przed siedmiu miesiącami, zaszczyt przewyższający zasługi. Otrzymanie honorowego obywatelstwa było dla mowcy w tym czasie światłem na ciernistej drodze, tarczą w ciężkiej walce z przeciwnościami politycznymi. Dziś wyjaśniły się pojęcia, które przed 7 miesiącami były pokryte grubą pomruką, dziś nastąpiło porozumienie, więc dziś można już stanąć z ufnością i spokojem. Wystąpienie z koła polskiego, ów występ, który niejedno sumienie zaniepokoił, w jednej głowie zamęt wywołał, nastąpiło po długiej i ciężkiej walce wewnętrznej. Lwowa ten występ ani nie zaskarżył ani nie obalamował, bo uznano tu, że tylko w ten sposób wygłoszona być mogła myśl o nieoddzielnie z wolnością połączonej Polsce. Oddalenie się od towarzyszy było bolesne, ale trzeba było to uczynić, aby dać świadectwo prawdzie i przekonaniu.

Mowca wyklucza przypuszczenie, żeby co do myśli zachodziła jaka różnica między Lwowem a krajem. Pragnie więc, aby głos jego dzisiejszy uważano za odezwanie się do całego kraju. Że w ostatnich czasach liczna, szeroka i poważna część ludności oddana rolnictwu nie dała się od razu porwać nowemu prądowi politycznemu, to nikogo dziwić nie powinno, to jest naturalnem. Rolnik przywiązany do ziemi z natury stosunków musi być zachowawczy, nieskory do poruszenia, niełatwy do postępu. Jestto poniekąd stan korzystny, bo gdyby nie ta zachowawczość wiejska, dotrzymująca równowagi postępowości miejskiej w każdym społeczeństwie, niejednen eksperyment niewyprobowany, nawet stanowczo przedczesny wkraślaby się bez przeszkód i przynosiłby szkodę.

Secesja, doszedłszy do swojego kresu politycznego, skończyła życie, została pogrzebana i dziś niema już o niej mowy (*oklaski*). Rozwiązanie Rady państwa odjęło secesji rasę bytu. Zresztą dopyła ona tego, do czego pod jej hasłem dążyła szczupła garstka posłów. Delegacja polska obudziła się z apatji, życie publiczne spotężniało w całym kraju, łączność narodowa nabrała silniejszej podstawy. Mowca przypisuje sobie tylko kromny udział w tem dziele, był chętnem narzędziem w rękach wyjątkowych wypadków i zrzadzeń losu. W Alpach nieraz mały kamień potrafił wielkie masy śniegu, wprowadza w ruch ogromne lawiny. Mowca odegrał rolę takiego skromnego kamyczka.

Secesja nie potrzebuje i nie powinna być wznowiona. Wszelkie kroki wyjątkowe odbiegające od normalnego sposobu działania nie mogą być dwa razy wykonane, bo w razie powtórzenia tracą siłę i wrażenie dawne. Wielki kanclerz niemiecki częstem powtarzaniem groźby demisyjnej odebrał temu środkowi całą skuteczność. W przyszłości secesya jest niemożliwa, a kto by ją chciał powtórzyć, popełniałby grzech ciężki. W ten sposób dokonany wybór stanowić będzie ostateczne i nieodwołalne orzeczenie kraju. Przed rokiem nadzwyczajne wypadki wywołały scysję między wybranymi a wyborcami, dziś ustaje to zupełnie. Mowca wstąpi do przyszłego koła polskiego bez zastrzeżeń i na nadzieję, że pozostanie z niem w zgodzie. Gdyby jednak miało zajść nieporozumienie w sprawie głównej narodowej, to mowca złoży mandat (*hucne oklaski*). Oświadczanie to składa mowca dlatego, aby słyszane było w całym kraju, aby kwestya secesyi nie stanowiła podstawy akcji wybor-

czaj. Kraj cały słucha dziś wyzowania wiary kandydatów, spowiada ich i na tej podstawie wyda orzeczenie, nie pytając, kto jest za secesją a kto jej przeciwny. Jedno tylko pytanie stawia wypadek kandydatu, czy każdy z nich chce prowadzić politykę polską i bronić praw kraju na każdym kroku? Jest to zasługa secesji, że doprowadziła do tego, iż dziś nikt nie pyta: w jakim towarzystwie idziesz, tylko dokąd idziesz?

Odezwe komitetu centralnego zarzuca, że jest za błędą. Nie mogło być inaczej, bo centralny komitet łączy w sobie wszystkie frakcje, aby osiągnąć cel wspólny: pokonanie kandydatur antylombaradowskiej. W ustępie o swobodach konstytucyjnych odezwa komitetu trafiała stanowisko. Nie zapominajmy o wartości konstytucji, chociaż ona ma asterki i luki. Konstytucja to emancypacja, która poddanego czyni obywatelem.

Delegacja polska w Wiedniu znajduje się w położeniu o wiele lepszym niż dzieła delegacja polska w Berlinie. Delegacja polska w Wiedniu może osiągnąć znaczne rezultaty i dlatego mniejszość jej w projekcie regulaminu położyła nacisk na to, aby na każdym kroku stawiano sprawę polską i upominano się o sprawiedliwe jej rozwiązanie. Mowca podnosi to, bo przyszłość następcy nieraz sposobność do takiego wystąpienia. Sprawa wschodnia jest tylko żegnana a nie rozwiązana, a w sprawie tej kwestia polska wiąże się nierozdzielnie z interesami wolności i interesami monarchii austriacko-węgierskiej. Na dyplomację, która dziś tak przewrotnie i beprawnie występuje, liczyć nie można. Trzeba postawić zasadę, że jak *noblesse oblige*, tak i polskość obowiązuje w życiu prywatnym i publicznym do ciągłej walki z zawistnymi jej żywiołami, instytucjami i zasadami.

Delegacja powinna się uważać niejako za wybraną przez sejm i bronić wszystkich uchwał jego. Obecnie zadanie to będzie ułatwione. Stronnictwo wiernokonstytucyjne jest rozbite i poróżnione z rządem, a w dalszej konsekwencji skore do ustępstw dla autonomii. Znosi się nawet na powstanie dawnej frakcji autonomistów niemieckich. Nadto przybędą może Czesi, którzy wyzwają się coraz więcej z pod dawnego wpływu żywiołów niepostępowych i russofilizmu. Jeżeli delegacja polska wystąpi jako zwarta falanga i połączy się z żywiołami dążącymi także do rozszerzenia autonomii, to może powstać wielkie stronnictwo autonomiczno-postępowe, któremu w danym razie dostałby się ster rządów. Kto mówi, że autonomia i federalizm zostają w sprzeczności z postępem i wolnością, ten nie żyje sobie ani jednego ani drugiego. W Szwajcarii praktyka wykazała, że nie są to sprzeczności, lecz pokrewne sobie pojęcia.

Formułując program dla delegacji, mającej poparcie wszystkich frakcji do autonomii dążących, podnosi mowca następujące dodatnie punkta: 1) ustawodawcze zapewnienie obecnych praw języka polskiego, 2) powrót do rezolucji sejmowej z r. 1868, o ile 11-letnie doświadczenie nie wykazało jej stosowności i praktyczności, 3) zupełną reformę finansową a mianowicie zaprowadzenie podatku dochodowego osobistego z systemem progresywnym celem usunięcia wygórowanej wysokości podatku gruntowego i domowo-czynszowego, zastąpienie loteryi podatkami zbytkowymi i wyższymi cenami niektórych gatunków tytoniu, zmiana systemu poborowego na wzór francuski celem zmniejszenia kosztów, usunięcie niesłusznych norm w wymiarze należności i usunięcie nieprodukcyjnych wydatków szczególnie na militarystę. Choćby nawet delegacja polska nie miała takiego poparcia, choćby się nie wytworzyło wielkie stronnictwo narodowo-postępowe, to zawsze można wywalczyć wiele ustępstw a przede wszystkim należy popierać każdą reformę podatkową i należności, przemawiać zagodźmi środkami przeciw panującemu przesileniu ekonomicznemu, dążyć do reformy ministerstwa rolnictwa i większego wymiaru subwencji dla kultury krajowej i towarzystw gospodarskich, starać się o rozszerzenie komunikacji kolejowych, regulację rzek, reformę tariff kolejowych, pięcioletni okres przejściowy w razie zamknięcia granicy rosyjskiej dla przewozu bydła, o szkołę weterynaryjną, wydział lekarski we Lwowie, nową procedurę cywilną, o ustawę o wynagrodzeniu za niesłuszne trzymanie w więzieniach śledczych, o nową ustawę karną i przeistoczenie systemu więzień, które dziś zamiast zakładem poprawy są często szkołą zbrodniarzy.

Mojem usiłowaniem będzie — rzekł w końcu p. Hausner — zaszczerpieć i rozkrzewić te myśli w łonie delegacji. Możecie znaleźć szczęśliwszego i zdolniejszego kandydata, ale nie znajdziecie wierniejszego odemnie zasadom. (Długie i huczne oklaski)

P. Henryk Rewakowicz interpeluje p. Hausnera, czy mimo potężnych wydatków nieprodukcyjnych na militarystę, sprzeciwiać się będzie wnioskowi redukcji siły zbrojnej, z którym występują frakcje wiernokonstytucyjne. Interpelant z góry się domyśla, jaką

odpowiedź otrzyma, ale wywołuje ją dlatego aby nie powstało jakie nieporozumienie.

P. Hausner oświadcza, że zasadniczo potępia wydatki nieprodukcyjne na militarystę, ale obecnie nigdy nie przyłożyłby ręki do rozbrojenia Austrii, gdyż jest ona dzwignią narodowości polskiej a grożą jej niebezpieczeństwa ze strony Niemiec i Rosji. Żaden Polak nie mógłby poprzeć takiej dążności. (Okłaski).

Dr. Ludwik Wolski powitany także hucznymi oklaskami przemawiał znacznie krócej. Zdał najpierw sprawę z czynności swoich a w sprawozdaniu tem oczywiście podniósł także sprawę secesji. Powołując się na swoje pisemne sprawozdania z czynności zaznacza, że przepowiedział pomyślny rezultat, jaki zdaniem mowcy wyniki z secesji w kole polskim. Jako poseł miasta Lwowa mowca przy każdej sposobności stawał w obronie jego spraw. Co do programu dr. Wolski podpisuje się na wszystko co powiedział p. Hausner. Także i dr. Wolski oświadcza, że gdyby miał popaść w przykrą kolizję z większością koła polskiego i ustępstw pogodzić nie mógł z przekonaniem i swobodą, złoży mandat w ręce wyborców swoich. Dobitnie podniósł mowca potrzebę wytrwania na gruncie konstytucyjnym. Nie przyjąłby największych ustępstw, gdyby to miało być połączone z zawieszeniem konstytucji lub zamachem stanu. Co w przyszłej Izbie delegacja osiągnąć może, tego dziś obliczyć niepodobna. Zmienia się bowiem stosunki, zmienia się skład Izby, a dobra polityka polega na wyzyskiwaniu danych warunków. Streszczając swoje wyznaczenie wiary rzekł dr. Wolski: Będziemy czynnymi, nieczego nie zapieemy, nieczego półśrodkami zbywać nie będziemy, będziemy szukać przyjaciół, a gdy spotkamy się z nieprzyjacielem na ławie poselskiej czy w fotelu ministerjalnym walczyć z nim będziemy do upadłego, nie opuścimy pola nie wystrzeliliśmy ostatniego naboju i da Bóg niedamy się.

Nikt więcej nie zgłosił się z kandydaturą. Zgromadzenie wyberej aprobowali kandydatury pp. O. Hausnera i dr. Ludwika Wolskiego.

Z Izby sądowej.

(Lwowskie Towarzystwo kredytowe miejskie).

(Dwudziesty drugi dzień rozprawy).

(L) Dalszy ciąg przesłuchania p. Orzechowskiego.

Przewod. Czy znany był panu kontrakt z 11 listopada 1875, zawarty między delegatami a konsortami?

Świad. Znałem go tylko ogólnikowo. Wiedziałem n. p. o 6 pr. prowizji; wiedziałem, że Tow. nie może z nikim innym wchodzić w układy.

Przewod. A jakimże sposobem chciał pan wchodzić w układy z bankiem w Winterthur.

Świad. Mówiłem o tem z dr. Czemeryńskim i prosiłem go, aby ugodził się w tej mierze z konsortami; bliższych szczegółów tej sprawy nie pamiętam.

Przewod. Wstępując do rady zawiadowczej, czy znał pan stan Towarzystwa?

Świad. Szegołowo nie znałem go.

Przewod. A wtedy, gdy do dyrekcji wstępował Sadowski?

Świad. Wtedy miał właśnie Sadowski zbadać stan rzeczy; zbadał go też istotnie i oświadczył, że czuje się w siłach prowadzić dalej zakład, zwłaszcza jeżeli mu się uda zerwać kontrakt z konsortami w Wiedniu.

Przew. W śledztwie mówił pan inaczej; powiedział pan wówczas: „Zdaje mi się, że Czemeryński dał mi nawet pisemne zestawienie stanu rzeczy”. Zresztą wówczas został sporządzony bilans do założenia Towarzystwa aż do czerwca 1876 i ten to bilans wykazał 95.892 złr. straty. Czy było panu wiadomo, jakie lombardy robiono w ciągu r. 1876?

Świad. Nie mnie nie wiadomo ani o lichwie ani o lombardach. Bywały wprawdzie chwile, w których żądano moich akceptów wekslowych na 15.000, na 2.000 3.000 i 10.000 złr. Dawałem akcepta, ale nie wiedziałem, co się z nimi stało.

Przewod. Pokazuje się tu, że z lombardu u Tandra wzięł pan 1.352 złr.

Świad. Wyciąga z kieszeni papiery i zaczyna z nich czytać długi wyciąg rachunkowy. Zawarte w nim są wszystkie sumy, które świadek kiedykolwiek wziął od Towarzystwa. Świadek wypowiedział jednak tak szybko wszystkie te cyfry, że niepodobna było zdążyć za nim piszącemu. Następnie przynajmniej świadek, że wziął u Tandra 1.300 złr. Ale biorąc tę sumę nie wiedział, że bierze ją na lichwę, nie wiedział, pod jakimi warunkami były zawierane układy o lombardy.

Przew. Towarzystwo płaciło lichwę, a panu dawało pożyczki po tanim procencie.

Świad. Przepraszam; ja płaciłem ogromną lichwę, bo 100 za sto. (W dalszym wyliczaniu cyfr przytacza świadek jedną sumę 3.000 złr. za którą zapłacił tytułem odsetek 2.064 złr.) Rachunki od Towarzystwa dostałem dopiero w marcu 1878 i dlatego to w ciągu stosunków z Towarzystwem. Nie wiedziałem, że opłacam tak okropną lichwę. Z dalszych zeznań świadka wypływa, że mówiono mu tylko, iż bilans za r. 1876 układał Ławrowski z Wołoszynowiczem. Na buchalterii nie zna się wcale. Na zgromadzeniu rady zawiadowczej, na którym rozbieżano bilans, nie był obecny. Nie wiedział nic, że w sumie 65.000 złr. pod nazwą zaliczek na pożyczki hipoteczne mieszczą się koszty finansowania i założenia. Wogóle nie zastanawiał się nad bilansem. Pamięta tylko, że ponieważ przed walnem zgromadzeniem było mu wiadomo, że kapitał zakładowy i rezerwy był już stracony, domagał się, ażeby walnemu zgromadzeniu był przedstawiony prawdziwy stan rzeczy.

Przewod. Skoro tedy wiedział pan o tem, że te kapitały były już stracone, dlaczego nie domagał się pan, ażeby to w bilansie było uwidocznione? Czy nie uderzyła pana okoliczność, że w bilansie nie ma mowy o stratach a natomiast jest wykazany czysty zysk w kwocie 272 złr?

Świad. Jak już powiedziałem, nie znam się na bilansach. Wiadomo mi tylko tyle, że na walnem zgromadzeniu mówił Pini, iż kapitały te są już stracone; mówiono także, że jeżeli członkowie nie wpłacą udziałów, należy przystąpić do likwidacji.

Przewod. Czy przestrasza świadka, ażeby dobrze zastanowił się nad tem, co powiedział.

Świadek modyfikuje swoje zeznanie o tyle, iż nie pamięta, czy Pini mówił co o stracie kapitałów.

Omawiano następnie bliżej kwestję lombardów.

Świadek lombardował listy dłużne u Anisfelda w Krakowie, i opowiada rzecz tę jak następuje: Dnia 7 kwietnia 1877 przysłali mi dyrektorowie Pini i Sadowski 7000 listów z prośbą, ażebym je zalombardował w Krakowie i odesłał im 3000 złr. Natrafiałem na ogromne trudności, ale ponieważ z listu dyrekcji wypływało, iż sumę 3000 złr. potrzebuję natychmiast, przeto udałem się do Anisfelda, dałem mu mój własny weksel na 3000 złr. (na 25 proc.) i jako „podkładkę” 6000 listów za sumę 2800 złr. D. 9-go lipca weksel był płatny, Tow. nie miało pieniędzy, i prolongowałem weksel. Ale i na drugi termin nie przychodziły pieniądze, wskutek czego zapłaciłem Anisfeldowi w styczniu z własnej kieszeni jedną część długu a w kwietniu 1878 resztę, listy zaś odesłałem do maszy rozbirowej. Owoż ta sprawa lombardowa, ta niepunktualność w dotrzymywaniu terminów, otworzyła mi po części oczy. Zaczęłem Towarzystwu nie ufać i dlatego to, bawiąc w Rzymie i mogąc z największą łatwością dostać około pół miliona gotówki, zawahałem się. Prawdziwego stanu rzeczy nie znałem, bo we Lwowie byłem tylko w lipcu i we wrześniu r. 1877 i nie mieszkałem tu stale. Ale i inna przed okoliczność wzbudziła we mnie nieufność ku Tow. Była to sprawa Janiszewskiego. Układy w Rzymie robiłem na własne koszty. Przyjeżdżawszy do Lwowa w lutym r. 1878, powiada dalej świadek, domagałem się wspólnie z pp. Burzyńskim i Rakowskim likwidacji. Przeciwnie temu nie występował nikt stanowczo, dyrekcja tłumaczyła tylko na podstawie pewnego paragrafu statutów, że sprawa likwidacji nie należy do rady zawiadowczej, lecz do walnego zgromadzenia. Kazaliśmy więc zwołać walne zgromadzenie.

Przewod. Na tem posiedzeniu Rady zawiadowczej miał Pini powiedzieć: „Niepotrzebnie hałasujecie, bo teraz stoi Tow. lepiej niż w czerwcu r. 1876.”

Świad. Ja tego nie słyszałem.

Prokurator. Na tem posiedzeniu mieli panowie dyrektorowie powiedzieć także: „Nie hałasujecie, bo lada dzień nadejdą kapitały z Rzymu”. Oskarżeni dyrektorowie tłumaczyli także w ten sposób, iż pan robił im do ostatka nadzieję, iż z Rzymu nadejdą kapitały.

Świad. Nie mogłem dawać takich zapewnień, bo nie myślałem już sam o kapitałach z Rzymu wskutek zajęcia z Anisfeldem i Janiszewskim. Dodam jeszcze, że na owem posiedzeniu rady zawiadowczej wybrano komisję rozpoznawczą, która miała zbadać stan Towarzystwa.

Przewod. Jak się miała rzecz z tym Janiszewskim?

Świad. W lipcu r. 1877, bawiąc we Lwowie, wracałem o godzinie 11 w nocy i zabłądziłem. Błądząc, spotkałem pana Szeligowskiego. Był tak grzeczny, że odprowadził mnie do hotelu, ale po drodze wspominał mi, że ma znajomego, którego chciałby umieścić w Tow. Odpowiedziałam na to, że słyszałem od Sadowskiego, iż ma dwie posady do rozdania, posadę kasyera i pomocnika dla referenta hipotecznego Glassa. Dodałem jednak, że ubiegający się o te posady musi złożyć kaucję. P. Szeligowski odpowie-

dział, że klient jego jest w tem szczęśliwym położeniu, iż może złożyć kaucję. Na to powędziałem p. Szeligowskiemu, ażeby był łaskaw przysłać swego klienta nazajutrz do biura między godziną 4 a 5 popołudniu, zapewnijając go, że i ja tam będę. P. Janiszewski przyszedł, przywitałem się z nim uprzejmie, bo był na Wołyniu nauczycielem u obywatela, mego dawnego sąsiada. Sadowski zażądał od niego 15000 złr. na wypadek, gdyby chciał objąć posadę kasyera. Zrobiłem uwagę, że to suma za wysoka. Dano mu więc posadę drugą i miał złożyć kaucję w sumie 6000 złr. Janiszewski żądał, aby kaucję mógł złożyć nazajutrz, ale Sadowski domagał się jej bezzwłocznie, co też Janiszewski uczynił. Ja podpisałem dekret nominacyjny, bo jeszcze w tym dniu miałem wyjechać ze Lwowa.

Przewod. Czy przedstawia świadek, że sprawa ta przedstawia się całkiem inaczej z zeznań innych świadków interesowanych.

Badania w tym kierunku trwają bardzo długo, ale odpowiedzi na pytania nie słychać przy stole dziennikarskim.

Świadek mówi dalej: Nie wyjechałem ze Lwowa tego dnia, w którym podpisałem dekret dla Janiszewskiego. Nazajutrz przyszedł do mnie zrana i skarżył się, że Sadowski nie chce mu zwrócić kaucyi. Wiedząc się z Sadowskim, przedstawiłem mu tę rzecz i zostałem przez niego zapewniony, że kaucję zwróci Janiszewskiemu w południe. Wyjechałem i w Wiedniu dowiedziałem się od pana Raczyńskiego, że kaucya jeszcze nie zwrócona. Napisałem tedy ostry list do Sadowskiego, prosząc go, aby raz już załatwił tę brudną sprawę, bo zdaniem mojem Janiszewski miał słusność i należało mu zaraz zwrócić kaucję. Bawiąc następnie we Lwowie podczas wystawy, spotkałem się z Janiszewskim, który jeszcze nie odebrał swoich pieniędzy. Dałem mu więc zapewnienie, że zwrócę mu tę sumę a sam udałem się do dyrekcji z wyrzutami. Sadowski tłumaczył się i przyrzekł, że zaraz zwróci Janiszewskiemu 6000 złr., gdy tylko nadejdą pieniądze. Pini zaś mówił, że pretensya Janiszewskiego jest niesłuszną, bo nie dopełnił jakichś warunków. Ostatecznie, ja z własnej kieszeni zapłaciłem Janiszewskiemu. A teraz muszę kilka słów poświęcić sprawie osobistej. Akt oskarżenia, drukowany w *Gaz. Lwowskiej*, przedstawia mnie w złym świetle. Janiszewski po przeczytaniu tego aktu, chciał w *Gazecie Lwowskiej* umieścić sprostowanie, ale redakcyja nie chciała go przyjąć. Składam tedy to sprostowanie do rąk p. prezesa i proszę o łaskawe odczytanie.

Przewod. Ja takiego sprostowania odczytać nie mogę. Na to jest rozprawa ostateczna, która ma wyjaśnić, o ile zarzuty, czynione komuś, są słuszne lub niesłuszne. Sprostowanie to zatrzymam, bo może przyda się przy przesłuchaniu Janiszewskiego.

Prokurator. Upraszam o zanotowanie w protokole całego tego epizodu. Pan Janiszewski bowiem jest wezwany do rozprawy jako świadek, który ma tu zeznać szczerą prawdę. Tymczasem wypływa z zeznań p. Orzechowskiego, że chodzi o *Gazety* i chce prostować fakta zawarte w akcie oskarżenia, który przecież został ułożony na podstawie zeznań świadków, a w niniejszym ustępie właśnie na podstawie zeznań p. Janiszewskiego.

P. Orzechowski mówi dalej: Akt oskarżenia wspomina także, jakoby ciągnął zyski i korzyści z Towarzystwa. (Prokurator zaprzecza temu.) Tymczasem nabyłem pretensye Anisfelda za 3000 złr., zapłaciłem Janiszewskiemu 5237 złr., rachunek więc mój z Towarzystwem w kwocie 8000 złr., w której mieści się suma 2064 złr. tytułem procentów, jest już dawno wyrównany, i jeżeli kto, to już czyja ja mam pretensję do Towarzystwa. Nie liczę bowiem kosztów podróży, które podjąłem w interesie zakładu.

Przewod. Czy znana jest panu historia o świętopietrze? Miał ona być poruszoną w hotelu europejskim, w mieszkaniu pańskim, w obecności p. Glassa.

Świad. Słyszałem coś o tem, ale nie brałem rzeczy na serio; zresztą nie przypominam sobie szczegółów tej sprawy.

Przewod. Mamy tutaj list pański, pisany do komisji rozpoznawczej (która miała zbadać stan Towarzystwa), który tak opiewa: „Do szanownej komisji rozpoznawczej Tow. kr. m. l. Szanowni panowie! Na odezwę waszą odpowiadam: Nie raz, ale kilka razy dr. Czemeryński wspominał mi o pewnej sumie wydanej na świętopietrze w celu uzyskania kotowania listów dłużnych. Po raz pierwszy we Lwowie, zdaje mi się wtenczas, kiedy dzienniki zaczęły na Tow. napadać. Przyznał mi się, iż taki sposób uzyskania kotowania zadziwił mnie bardzo, pytałem więc o szczegóły, na co mi dr. Czemeryński odpowiedział, iż złożył pewną sumę na ręce kardynała Rauschera tytułem świętopietrza, w zamian za co kardynał Rauscher swoim wpływem nakłonił ministerium do dania pozwolenia na kotowanie. Sumy nie mogę sobie przypomnieć, zdaje mi się, że wynosiła kilka tysięcy złr. Jeśli

się nie mylę, świadkiem tej rozmowy mojej z dr. Czernym był Glass. Następnie wspominał mi o tej sprawie dr. Czernyński parę razy we Lwowie a raz w Wiedniu. W Wiedniu radziłem mu, aby na podstawie zapłaconego świętopietrza udać się do bankierów katolickich i z nimi nawiązać stosunki poważne i o wiele korzystniejsze dla Towarzystwa, niż z poprzednim konsorcjum wiedeńskim. Mogłem być nawet ułatwić ten stosunek i prosiłem Czernym, aby mi dał na ten cel kwit, który zapewne wedle zwyczaju, od kardynała Rauschera dostać musiał. Na to odpowiedział mi Czernym, iż na nieszczęście kwitu nie ma, gdyż kardynał Rauscher wkrótce umarł, a dr. Czernym przy płaceniu o takowy się nie upominał. Oto są szczegóły, które w tej sprawie pod słowem honoru obywatelskiego panom przestać mogę.

Tadeusz Oksza Orzechowski.

Przewod. Czy szczegóły w odcytanym liście są prawdziwe?

Świadek. Tak jest.

Prokurator. Czy mówił pan kiedy dyrektorem, że w tem lub owem miejscu dostaną znaczne sumy?

Świadek. Mówiłem nieraz o układach, w czasach zaś ostatnich nie mogłem dawać im żadnych zapewnien, bo już sam zwątpiłem o Tow.

Następnie odczytał przewodniczący długi szereg listów, pisanych bądź to do p. Orzechowskiego przez Sadowskiego, bądź też odwrotnie. Najbardziej charakterystycznym z nich jest list z dnia 4 października 1876 pisany przez p. Orzechowskiego do Sadowskiego, a znany już z aktu oskarżenia.

Sadowski (do świadka): Niech pan sobie przypomni, że ja nie rozmawiałem z Janiszewskim.

Przewod. A któż rozmawiał? Pan nie, p. Orzechowski nie rozmawiał z nim także o interesie, więc któż z nim rozmawiał?

Dr. Czernymński zaprzecza znowu, jakoby szczegóły o świętopietrze, zawarte w powyższym liście p. Orzechowskiego były prawdziwe.

Następnym świadkiem był dr. Juliusz Popiel, adwokat i syndyk miasta Lwowa. Wstąpił do Towarzystwa w listopadzie roku 1874, gdy zmieniano porękę na nieograniczoną. Wówczas było Tow. w peryodzie organizacyjnym. Wysłało już agentów do zbierania członków i udziałów. Świadek zastat już zorganizowaną kasę i buchalterię. Nie wstępował na „osłep“, lecz przeciwnie, nim wstąpił, badał dokładnie całą instytucję i przekonał się z ksiąg, że Tow. prosperuje, bo prawie codziennie przybywali setkami nowi członkowie. Buchalteria pod kierownictwem p. Ławrowskiego była wzorowo urządzona. Korespondencje prowadzone przez Ławrowskiego były w porządku, równie jak udział członków. Na tej podstawie i widząc w zarządzie ludzi, których znał z dobrej strony, zgadzając się na to, że Tow. ma, na których oparło się Towarzystwo, wstąpił do niego, ale nie bezwarunkowo. W owym bowiem czasie objął syndyk m. Lwowa i oświadczył stanowczo założycielom i członkom rady zawiadowczej, że pod żadnym warunkiem nie może w Tow. oddać się pracy systematycznej, że co najwyżej, może codziennie dla Towarzystwa poświęcić pół godziny, albo godzinę czasu. Mimo tego zastrzeżenia został wybrany do rady zawiadowczej. Dnia 16 marca 1875 był świadkiem na tem posiedzeniu rady, na którym zastanawiano się nad przystąpieniem do rzeczywistych czynności. Wykazano, że fundusze wynoszą już przeszło 20.000 złr. Suma ta wydawała się świadkowi za małą, aby rozpocząć czynności w całej Galicji, w W. Ke. Krakowskiem, na Bukowinie, ba nawet na Śląsku. Przemawiał tedy usilnie za tem, ażeby nie rozpoczynać jeszcze czynności w całym kraju, lecz co najwyżej we Lwowie, i to tylko w dziale zaliczkowym. Większość zarzucała świadkowi, iż jest trwózliwy i uchwała rozwijać czynność równocześnie w całym kraju. Na następnej posiedzeniu rady była mowa o pomnożeniu agencji. Świadek sprzeciwiał się temu, mimo to uchwalono pomnożyć agencję. Jak roz poczęto działalność, tego świadek nie wie. Z początku szło bowiem o zabezpieczenie kredytu. Czernymński zaproponował, ażeby wejść w stosunki z jakimś Tow. assekuracyjnym i istotnie rozpoczął rokowania z *Slawia*, a następnie z ogólnym Tow. ubezpieczeń we Lwowie (które upadło), ale rokowania te nie odniosły żadnego skutku.

Po rozbiciu się tych rokowań poruszone najpierw myśl, czy nie należałoby nawiązać stosunków z zagranicznymi Tow. assekuracyjnymi, a gdy myśl ta została przyjęta, wybrano delegatów pp. Czernymńskiego i Pisarczyka, pierwszego, bo jest jurystą i twórcą Towarzystwa, a Pisarczyka, bo znał dobrze Wiedeń (podczas gdy dr. Czernymński jechał tam po raz pierwszy), a także dlatego, aby jak to mówią „był pod ręką“, poszedł tam i ówdzie i t. p. Zadaniem delegatów wysłanych do Wiednia było w pierwszym rzędzie postarać się o nawiązanie stosunków

z jakimś Tow. assekuracyjnym, a potem wyszukanie źródeł, z którychby można czerpać kapitały. Nigdy zaś nie było celem ich wyjazdu przywiezienie do Lwowa gotowych już pieniędzy. Z Wiednia donosili delegaci o swych zabiegach. Świadek był ciągle przekonany, że należy przedewszystkiem zawrzeć interes z jakimś Tow. assekuracyjnym. Delegaci donieśli, iż rozpoczęli rokowania z assekuracją angielską, ale w kilka dni później przyszło zawiadomienie, że układy te zostały zerwane, a natomiast zostały nawiązane stosunki z jakimś konsorcjum. W owym to czasie nadchodziły pisma i telegramy o wielkich milionach.

W grudniu 1875 przyszedł na stoł rady kontrakt z 11 listopada zawarty z konsorcjum. Po przeczytaniu go, uderzyła świadka najpierw okoliczność, że nie ma w nim dla Towarzystwa żadnej gwarancji. „Zdawało mi się, że skoro w tym kontrakcie nie ma gwarancji, to konsortowie mogą czynność swoją co do dostarczenia 2 milionów przeciągnąć w nieskończoność“. Na obyekcie ze strony świadka, odpowiedział dr. Czernymński, że konsortowie są ludźmi honorowymi; że gwarancją najlepszą jest prowizja im przyznana; że aby dostać tę prowizję będą starali się jak najrychlej wydobyc kapitały. Dalej przedstawiał dr. Czernymński, że układy z assekuracją nie mogły pod żadnym warunkiem przyjść do skutku; że z powodu wojny nie tak łatwo teraz o fundusze; że prowizja przyznana konsortom nie jest wysoka, bo ciężar ten nie spadnie na Tow. lecz na jego dłużników i t. p. P. Ławrowski przedstawiał następnie, w jaki sposób da się rozłożyć ta prowizja. Te wywody przekonały ostatecznie świadka, chociaż z drugiej strony nie był on nigdy zdania ażeby ten kontrakt był dla Towarzystwa aż szkodliwy.

Co się tyczy poprzednich układów z 24 i 30 kwietnia 1875, oświadcza świadek, iż szczegóły nie pamięta. Przypomina tylko sobie, iż Pisarek mówił, jako konsortowie są ludźmi zamożnymi; nie mówił jednak, że dostarczą swych własnych kapitałów. Na posiedzeniach w grudniu była także mowa o dziennikarstwie. Czernymński, Pisarek i Ławrowski przedstawiali, jak ważnym dla młodej instytucji, podkopywanej przez inne zakłady, jest dziennikarstwo. Uznano więc potrzebę pozyskania dzienników a skoro uznano tę potrzebę, nie dziwnego, że musiano przystać także na fundusze. Zatwierdzono więc układy na 30.000 złr.

Dalej mówi świadek: Prawdą jest, że bez wiedzy całej rady zawiadowczej wysłano ze Lwowa do Wiednia na reklamę 12.500 złr. Ale rzecz tak się miała: Pewnego dnia wieczorem nadszedł telegram z Wiednia, z prośbą, aby natychmiast wysłać pieniądze, bo dzienniki zamierzają zająć stanowisko nieprzyjajne. Telegram był ponoś pod adresem Ławrowskiego. Przy odcytaniu go był obecny Papius i Ławrowski. Uchwaliliśmy wysłać natychmiast żadaną sumę z tem zastrzeżeniem, że gdyby rada nie chciała tego wydatku przyjąć na Towarzystwo, wzięmiemy go na siebie. Ale rada zatwierdziła ten wydatek.

Przew. Tu przy rozprawie podniesiono kilkakrotnie, że na posiedzeniu rady w d. 10 grudnia podnosił pan mecenas zarzuty przeciw kontraktowi z 11 listopada, a w dniu następnym zmienił swoje zdanie.

Świadek. Ci, co to mówili, pomylili się. Ja z zasady byłem przeciwny całemu układowi, bo jak powiedziałem, chodziło mi o zawarcie stosunków z assekuracją. Ale gdy delegaci wyjaśnili mi, że niepodobna zawrzeć żadnych stosunków z assekuracją i gdy przytoczyli mnóstwo argumentów, przemawiających za zawarciem układu z konsortami, nie pozostawało mi nic innego, jak zgodzić się na wszystko.

Przew. Czy wydawano promesy na pożyczki hipoteczne?

Świadek. Tak.

Przew. Na jakiej podstawie?

Sw. W nadziei uzyskania funduszy, które lada dzień miały nadejść. Ja niejednokrotnie domagałem się przedłożenia mi wykazu o stanie Towarzystwa. W styczniu r. 1876 przedłożył mi Ławrowski na małej karteczce wykaz, czyli zestawienie rachunkowe, z którego wypływało, że nawet w razie likwidacji, pozostałaby jeszcze nadwyżka w kwocie 20.000 złr.

O emisji listów dłużnych na 100.000 złr. daje świadek następujące wyjaśnienia: Nie pamięta, czy był na posiedzeniu rady w d. 16 października 1875, kiedy uchwalono puścić w obieg 100.000 złr. na podstawie § 45 statutu (pokrycie kasowe). Jeżeli zaś był na tem posiedzeniu i głosował za emisją, to referent musiał dostarczyć oczywiście argumentów przekonujących. Na każdy wypadek nie zaglądał świadek do kasy, czy jest w niej gotówka na pokrycie tych listów, bo gdyby każdy członek rady przed spełnieniem jakiegoś aktu miał dopiero sprawdzać, czy to lub owo jest prawdziwe, jest uzasadnione, ma podstawę, to pocóż właściwie trzymać urzędników? Świadek podpisywał 2 razy listy dłużne i miał to przekonanie, że podpisuje

rzecz prawdziwą opartą na wszystkich możliwych ustawach. Manipulacja z listami tak się odbywała: Były one pod wyłączną kontrolą Ławrowskiego, który miał czuwać, ażeby nie miał takiego waloru jak każdy banknot. Drugim stróżem nad listami był dyżurny delegowany z rady zawiadowczej. Był on tem, czem jest komisarz rządowy w innych zakładach. Ławrowski miał przygotować listy a dyżurny miał skontrolować, czy wszystko jest w porządku. Listy musiały więc przejść przez ten alembik, nim się dostały do podpisu członków, nim się dostały na takim liście. Co do pokrycia tych listów, o tem nie wiadomo świadkowi. W pogadankach utrzymywał dr. Czernymński, że można wystawić list dłużny, skoro tylko pożyczka zstąpiła załatwioną.

Prokurator: Ale pieniądze uzyskane z sprzedaży takiego listu powinny być oddane biorącemu pożyczkę.

W końcu zeznał jeszcze świadek, że Czernymński powróciwszy z Wiednia powiadził mu, iż dał kardynałowi Rauscherowi na świętopietrze. O tantiemach przyznanych delegatom przez konsortów nie świadek nie wiedział. Zrezygnował z godności członka rady zawiadowczej 8 lutego 1876, potem zasiadał jeszcze 3 miesiące w komitecie pro-wizorycznym, ale gdy nastała nowa dykcja (Pini, Sadowski), nie chciał pod żadnym warunkiem zostać dłużej w Towarzystwie.

Dr. Czernymński oświadcza, że nie mówił o świętopietrze, lecz o dyskretnych wydatkach.

Świadek. W końcu muszę zaznaczyć moje stanowisko. Jakie zajmowałem w Towarzystwie. Powiedziałem tu bowiem niektórzy panowie, że oglądali się ciągle na mnie i że robili tylko to, co ja robiłem. Przypuszczam, że jest to wygodny sposób tłumaczenia się, ale niestety fałszywy. Że się na mnie nie oglądano, dowodzą następujące fakty: Otwarto czynności Towarzystwa wbrew mojej woli, utworzono agencję wbrew mojej woli, dano pożyczkę br. Koziembrodzkiemu wbrew mojej woli. Podpisywano weksle bez mojej porady. Ja wyszedłem... a oni jeszcze ciągle oglądali się na mnie? Wygodny sposób tłumaczenia się, ale nieprawdziwy. Nikt się na mnie nie oglądał.

GŁOSY PUBLICZNE

Przy zbliżającym się terminie wyborów pozwalamy sobie wziąć inicyatywę, zapraszając PP. wyborców byłego obwodu Czortkowskiego z większych posiadłości, na zjazd do Zaleszczyk na dzień 25 czerwca br. o godzinie 11 z rana w sali Rady powiatowej, w celu porozumienia się.

Ignacy Głazewski, Erazm Heydel, J. Kóh Romaszkan, Mikołaj Wołński, Leoncyusz Wybranowski.

GOSPODARSTWO I HANDEL

„Kotwica“ (Der Anker). Towarzystwo ubezpieczeń na życie i renty w Wiedniu (Jeneralna reprezentacja we Lwowie ul. Hetmańska 1. 8). W miesiącu maju roku bieżącego wydano 495 polic z kapitałem 965.522 zł. a zatem od 1 stycznia 1879 roku wydano 2138 polic na 4.303.706 zł. W upłynionym miesiącu zebrano premii 108.416 zł., wkładek 104.312 zł. w 5 miesięcznej operacji t. j. od 1 stycznia 1879 roku zyskało premii i wkładek łącznie 1.137.473 zł. W skutek wypadków śmierci wypłacono w roku bieżącym 233.832 zł., zaś od istnienia towarzystwa 8.862.483 zł. Fundusz gwarancyjny 30.342.287 zł. 6 ct.

„Kotwica“ (Der Anker). Dnia 7 b. m. został zarys repartyjny na 20 letnią asocjacyę „Kotwicy“ przez wydział nadzorczy i większą część członków sprawdzony i zezwolony. Majątek tej asocjacyi, wypłacający się od dnia przedwczorajszego wynosi przeszło 3 miliony zł.

OSTATNIA POCZTA

Cassagnac zarzucił ministrowi Ferryemu na poniedziałkowym posiedzeniu Izby francuskiej fałszerstwo dokumentów publicznych, a dało to powód do burzliwej sceny, która skończyła się wykluczeniem Cassagnaca na trzy dni z Izby. Dzienniki paryskie przytaczają jednak fakt, z którego się okazuje, że zarzut zrobiony Ferryemu nie jest bez pewnej podstawy. W motywach do swego projektu ustawy o publicznym wychowaniu zacytował minister urzędowe sprawozdania komisji ankietowej z r. 1828, która o-rzec miała, że kierownictwo kościelnych szkół

drugorzędnych przez członków Towarzystwa Jezusowego sprzeciwia się ustawom królestwa. Otóż w tem urzędowym sprawozdaniu powiedziano dosłownie: Większość komisji jest zdania, że kierownictwo kościelnych szkół drugorzędnych, poruczone księżom, którzy przez areybiskupów każdej chwili odwołani być mogą, nie jest w sprzeczności z ustawami królestwa *il est pas contraire aux lois de royaume*, chociażby owi księża zachowali *pro domo regule* św. Ignacego. Raport zwalcza dalej wniosek mniejszości komisji, która była przeciwnego zdania. Otóż to zdanie mniejszości komisji podał pan minister Ferry w swych motywach jako uchwałę całej komisji.

Cassagnac nie będzie mógł zresztą być pozwany przed sąd z powodu obelgi rzuconej na ministerstwo przy końcu posiedzenia poniedziałkowego, albowiem posiedzenie nie było jeszcze zamknięte a przeto jurysdykcja przysługiwała wtedy wyłącznie Izbie i jej prezydentowi, który wzywał przeciw deputowanemu pomocy prokuratora, sam sobie wydał świadectwo nieudolności a wielkie *gaudium* sprawił zwolennikom słynnego „*Maulkorbgesetz*“ w Berlinie. Zapisać wreszcie musimy, że na wtorkowym posiedzeniu Izby wniesiono ze strony lewicy republikańskiej projekt zmiany regulaminu, zastrzegający karę za nieprzyswoite zachowanie się w parlamencie w ten sposób, że deputowany może być wykluczony na cały miesiąc a nawet aż do końca trwania sesji.

Miedzy Osmanem baszą plewnieńskim a Fuadem baszą panującą już od dłuższego czasu rozterki, mające swój powód w osobistej zawiści. Osman basza chciał Fuada wyprzeć z najwyższej rady wojennej Dari Szury, a Fuad, mszcząc się za to, obwiniał Osmana o znaczne defraudacje, popełnione w spółce z Sami baszą. Sultan, do którego uszu doszło to oskarżenie, próbował zatrzeć skandal, ale Fuad domaga się koniecznie, aby ministerstwo ukonstytuowało się jako najwyższy trybunał i zbadało sprawę.

Z Algieru donoszą 17 czerwca. Kolumna wojska, posuwająca się na Batnę, spotkała wczoraj 600 powstańców, którzy obsadzili wawóz Oned-Tuba. Artylerya wyparła powstańców, a wojsko zajęło opuszczone przez nich stanowiska. Kolumna posuwa się dalej na Medinę.

Atrybucje komisji wschodniorumelskiej zostały przez mocarstwa w ten sposób określone: 1) Komisja ma czuwać nad przeprowadzeniem statutu organicznego. 2) Ma orzekać tymczasowo o wszystkich kwestjach, stojących z tym statutem w związku. 3) Bez zezwolenia komisji nie może generalny gubernator na przykład groźnych zaburzeń ścigać do prowincji wojsk otomańskich. 4) Uchwały powzięte przez komisję absolutną większością głosów są dla generalnego gubernatora obowiązującymi. 5) Wybór personalu administracyjnego ma się odbywać pod wyłączną odpowiedzialnością generalnego gubernatora.

Petersburska kancelarya państwowa objaśnia w dodanej nocie, jak rząd rosyjski pojmuje absolutną większość głosów. Jest to absolutna większość przy głosowaniu, w którym wszyscy członkowie komisji wzięli udział; zatem większość 3 głosów przeciw 2 nie byłaby jeszcze dostateczną, aby powziętą uchwałom nadać obowiązujący dla generalnego gubernatora charakter. Mamy tu znowu próbkę, jak dyplomacya rosyjska, nie mogąc prostą drogą osiągnąć celu, usiłuje dojść do niego dziwnymi nieraz wybiegami. Wiadomo przecież, że dyplomacya rosyjska upierała się wszelkimi sposobami przy tem, aby uchwały komisji zapadały jednomyślnością głosów; nie mogąc tego dokazać, chciałyby powyższem wyjaśnieniem warunków absolutnej większości obalić po prostu prawo rozstrzygania większością głosów, nie potrzeba bowiem dodawać, że ile razy chodziłoby o powzięcie nieprzyjemnej dla Rosyan uchwały, komisarzy rosyjscy nie przybyliby na posiedzenie komisji, aby przeszkodzić powzięciu obowiązujących uchwał.

Telegram z Soli podaje program urzędowego przyjęcia księcia Aleksandra w Bułgarii. Ks. Dundukow przyjmie księcia Aleksandra w Warnie i towarzyszyć mu będzie do Tirnowy, gdzie nastąpi złożenie hołdu przez milicję. Późem Dundukow wraca do Rosji, ks. Aleksander zaś uda się do Sofii, gdzie gen. Kressel złoży w jego ręce star rząd. Ks. Aleksander mianuje obecnych rosyjskich najwyższych urzędników administracyjnych prowizorycznymi ministrami, gdyż parlamentarne ministeryum utworzy dopiero po zebraniu się zgromadzenia narodowego. Tymczasem kilku członków zgromadzenia, którzy mają zostać bułgarskimi ministrami, będzie dodanych prowizorycznemu gabinetowi w charakterze doradców.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 18 czerwca. Wobec rozsiewanych przez opozycyjną prasę niepokojących pogłosek, *Pol. Cor.* zaznacza ponownie w półrocznym *communiqué*, że wiadomość o nadaniu nowomianowanemu konsulowi rosyjskiemu w Bośni beratu przez Turcję jest zmyśloną. Również nieprawdziwą jest wiadomość, jakoby kurya rzymska wobec konwencji z 21 kwietnia wahała się wejść w rokowania z rządem austriackim o uregulowanie kościelnych stosunków w Bośni i Hercegowinie. W ostatnich dniach kurya rzymska z własnej inicjatywy pisemnie zawiązała te rokowania. Pogłoski o mobilizacji i rozległych przygotowaniach do wkroczenia wojsk austriackich w sandżak nowibazarski są niezgrabnymi kłamstwami tendencyjnymi. Ze strony rządu na razie wzięto pod rozwagę tylko wykonanie VII artykułu konwencji, t. j. wysłanie wojskowych rzeczoznawców, którzy w porozumieniu z komisarzami Porty mają zbadać stan dróg, komunikacji i sprawę pomieszczenia wojsk. Pogłoska, że Porta stawia trudności co do mianowania komisarzy, jest zupełnie zmyśloną. Rzecz się ma przeciwnie. Od rezultatu ankiety zawisło, czy i w jakim kierunku wkroczą wojska. Rząd uważa kwestię kosztów za okoliczność rozstrzygającą. Rząd zwraca się do szerszej publiczności z przestroga, aby obalamucającymi artykułami opozycyjnej prasy nie dała się w błąd wprowadzić.

Pol. Cor. donosi: Najjaśn. Pan udaje się dziś wieczór do Ischl na dwa tygodnie. Przed wyjazdem zaszczylił Najjaśn. Pan hr. Andrassego nowymi odwiedzinami, które trwały pięć kwadransów.

Berlin, 18 czerwca. Komisya wybrana dla sprawy podatku od tytoniu odrzuciła przedłożony jej projekt.

Londyn, 18 czerwca. *Standard* donosi: Eskadra kanału katekańskiego została odwołana z morza Śródziemnego.

Wiedeń, 19 czerwca. (Tel. pr.) Według *Tagblattu* misja adjutanta carskiego, bawiącego w Belgradzie, odnosi się do kwestyi regulacji granicy bułgarsko-czarnogórskiej w

okolicy nad Timokiem. Rossya żąda, aby Serbia odstąpiła niektóre pasma terytorium w serbskim dystrykcie zajczarskim dla Bułgaryi. Serbia opiera się temu i być może, że zażąda interwencji mocarstw traktatowych. Mahometanie bułgarscy wezwani do służby wojskowej, oświadczali, że raczej opuszczą strony rodzinne, niżby mieli służyć pod oficerami bułgarskimi.

Z Rzymu donosi *Nova Presse*, że gwałtowne trzęsienie ziemi zniszczyło pięć wsi w okolicy Arcireale. Dziesięć osób poniosło śmierć, wiele jest ranionych. Mieszkańcy pozostali bez przytułku. W okolicy Messyny obawiają się rozruchów. w Cesarz panuje także wzburzenie.

Cherson, 19 czerwca. Indywidyum, które skradło 1½ miliona rubli, zostało schwytane. U aresztowanego znaleziono milion.

Londyn, 19 czerwca. *Office Reuter* donosi z Aleksandrii 18 bm.: Francuzki konsul udał się do pałacu wicekróla w Kairze z oznajmieniem, że rząd francuzki zażądał jego detronizacji.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 18 czerwca 1879, godzina 2 min. 18. Losy kredytowe 171.25. Węg. akcje kredyt. 246.75. Akcje anglo-aust. 126.25. Akcje banku Union 86.—, Akcje kolei Karola Ludwika 244.50, Akcje kolei północnej 228.—, Akcje kolei południowej 88.50, Akcje kolei Alföld 135.—, Akcje kolei Elzbiety 178.50, Akcje kolei Lwow-Czerniow. 135.50, Akcje kolei węg. północno-wschodniej 126.50, Akcje kolei Rudolfa —, Akcje kolei Albrechta —, Węg. oblig. państw. w złocie 73.50 Galic. oblig. indemn. 88.50, Losy z r. 1864 156.—, Akcje kolei siedmiogrodzkiej 101.50, Akcje banku obrotowego —, Losy tureckie 22.50, Akcje kolei węg.-galic. —, Akcje kolei państwowej —, Akcje banku związkowego 121.50, Rubel papierowy 1.14½, Wiedeńskie losy 113.25. Węgierskie losy 102.75, Mark. niemiecki —, Węgierska renta 93.52. Uspokojenie spokojne.

Wiedeń, dnia 18 czerwca, godzina 4 minut. 18. Akcje kredytowe —, Anglo-Austr. —, Unionsbank —, Kolej Karola Ludwika —, Południowa —, Renta pap. —, Rubel papierowy —, Gal. listy zastawne 95.25 Gal. listy indemnizacyjne —, Mark. niem. —, Gal. bank rustykalny 97.50, Losy z r. 1860 —, Napoleonsdor —, Uspokoj. —

Wiedeń, dnia 19 czerwca, godz. 10 minut 40. Akcje kredytowe 261.78, Anglo-aust. 126.27, Akcje banku Union 86.90, Kolej Kar. Ludw. 244.50, Południowa —, Napoleonsdor 9.24½, Rubel papier. 1.14½, Renta pap. —, Galic. bank hip. —, Gal. oblig. indemn. —, Gal. listy zastaw. banku włoś. —, Losy z r. 1860 —, Uspokojenie silne.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łęziński.

1879.

„Zniżone ceny.”

Angielski

i powszechnie
jako wyborny uznany

Grodziecki

Portland-Cement

otrzymuje w Galicyi wprost z fabryki
wyłącznie i poleca

August Schellenberg

we Lwowie.

(1146.)

Przyjechali do Lwowa.

dnia 19 czerwca 1879.

Hotel George'a

Pp. W. Czajkowski z Medwedowie. A. Jendrzejewicz z Wiednia. E. Jastrzębski z Dembna. J. Tyszkowski z Rybotycz.

Hotel Europejski.

Pp. J. Salzer z Wiednia. M. Sierpińska z Rossyi. J. Friedmann z Wiednia. F. Polatschek z Wiednia.

Hotel Warszawski.

Pp. L. Chałkampowicz z Koltowa. K. Teliga z Krakowa. I. Teliga z Krakowa.

Hotel Langa.

Pp. O. Orłowski z Tarnopola. F. Geiduschek z Wiednia. R. Müller z Lipska.

Hotel Angielski.

Pp. W. Elterlein z Górki. W. Kossowicz z Gryczyna. H. Seeger z Hruszowic.

Hotel Lazarusa.

Pp. W. Halpern z Mohylowa. A. Schapira z Lipska. T. Schapira z Lipska.

Hotel Krakowski.

Pp. W. Buchowiecki z Pobechowa. K. Zwolski z Bryńca. F. Nowacki z Podgórze. J. Krüger z Podgórze.

Hotel Appermann.

P. R. Grogreben z Podola ros.

Odjechali ze Lwowa.

Pp. K. Grocholski do Tarnopola. S. hr. Drohojowski do Drohojowa. Dr. R. Żywicki do Tarnopola. M. Lenartowicz do Horodenki. A. Bocheński do Ottyniowic. T. Chrzaszcz do Słowity. K. Horodyski do Krakowa. G. Ohanowicz do Wiednia. L. Szawłowski do Przewłok. A. Zaleski do Podwołoczysk.

Wykaz

wyciągniętych w c. k. urzędzie loteryjnym
Lwowskim w dniu 18 czerwca 1879 pięciu liczb.

15 4 72 43 25

Następne ciągnięcia przypadają w dniu
2 i 16 lipca 1879.

Z c. k. urzędu loteryjnego.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

z dnia 19 czerwca 1879 o godz. 7 rano.
Barometr 733.21mm. Psychrometr suchy 17.6°C.
Psychrometr wilgotny 16.8°C. Prężność pary 13.7mm.
Wilgość 92%. Zachmurzenie 10. Wiatr NEI Oron 7.
Temperatura powietrza +14.1°R
Barometr idzie w górę.

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa.

Według południka Peszteńskiego.

z Krakowa: o godzinie 5 minut 20 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 m 7. wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 przed południem pociąg mieszany).

z Podwołoczysk: (na dworzec w Podzamczu): o godzinie 2 minut 53 rano (pociąg mieszany); o godzinie 3 min. 19 po południu (pociąg mieszany);

z Stanisławowa: (na Stryj) do Lwowa o godz. 8 min. 24 wieczór.

z Podwołoczysk: (na dworzec lwowski główny): o godz. 10 min. 10 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min. 30 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 52 po południu (pociąg mieszany).

z Czerniowic: o godzinie 9 minut 40 wieczór (pociąg pospieszny); o godzinie 3 minut 45 rano (pociąg mieszany); o godzinie 3 minut 32 po południu (pociąg mieszany).

Odjeżdżają ze Lwowa.

Według południka Peszteńskiego:

do Krakowa: o godzinie 10tej min. 30 w nocy (pociąg pospieszny); o godzinie 4 min. 33 rano (pociąg osobowy); o godzinie 4 minut 49 po południu (pociąg mieszany).

do Podwołoczysk: (z dworca w Podzamczu): o godz. 10 m. 39 w nocy (pociąg mieszany); o g. 12 m. 32 w południe (pociąg mieszany).

do Stanisławowa: (na Stryj): o godzinie 6 minut 37 rano.

do Podwołoczysk: z dworca lwowskiego głównego o g. 5 m. 40 rano (pociąg pospieszny) o godzinie 12 minut 10 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 m. 11 w nocy (pociąg osobowy).

do Czerniowic: o godz. 6 min. 10 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 11 min. 50 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 min. 50 w nocy (pociąg mieszany).

Pory niniejszego rozkładu jazdy odnoszą się do południka peszteńskiego, godz. 12 w Peszcie odpowiada godz. 12 m. 20 we Lwowie.

Biuletyn lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej.
Lwów, dnia 18 czerwca 1879

	płać żądają	
	waluta austr.	złr. et.
1. Akcje za sztukę.		
Kol. g. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k.	244 —	247 —
Kol. lwow. cz. jas. „ 200 zł. m. k.	184 —	137 —
Banku hip. galic. 200 zł. w. a.	266 —	269 —
Banku kredyt. gal. po 200 zł. w. a.	327 —	331 —
2. Listy zast. za 100 zł		
„ kred. galic. 5% w. a.	89 75	90 75
„ „ 4 pr. „	82 75	83 75
„ 5 pr. okresowe	89 75	90 75
Banku hip. galic. 6 pr. w. a.	84 70	95 70
Listy dłużne g. Z. kr. w. a. 6 pr. w. a.	95 50	—
3. Listy dłużne za 100 zł.		
Ogóln. roln. kred. Zakład dla Gal.	91 —	92 —
„ Bukow. 6 pr. lca. w 15 lat	—	—
4. Oblig. za 100 zł.		
Indemniz. galic. 5 proc. m. k.	88 50	89 50
Oblig. Komunalne gal. Zakł. kred. włościańskiego 6 proc. w. a.	91 —	92 —
Pożyczki kr. z r. 1878 po 6 pr. w. a.	94 —	96 —
5. Losy Miasta Krakowa		
Stanisławowa	19 —	20 —
—	23 50	25 50
6. Monety.		
Dukat holenderski	5 37	5 47
Dukat cesarski	5 42	5 52
Napoleondor	5 22	9 32
Półimperyj	9 45	9 60
Rubel rosyjski srebrny	1 55	1 67
„ papierowy	1 13	1 15
100 marek niemieckich	36 80	57 40
Srebro	99 50	100 50
Kupony w srebrze	99 25	100 25

Kurs giełdy wiedeńskiej

dnia 16 czerwca 1879.

1. Dług państwa		płać żądają
Jednolity dług Państwa w banknot. maj-listopad	66.45	66.60
„ luty-sierpień	66.40	66.55
Jednolity dług państwa w srebrze styczeń-lipiec	68.70	68.90
„ kwiecień-październik	68.70	68.90
Losy z roku 1854 po 250 zł.	116 50	117 —
„ „ 1860 po 500 złr. 5 pr.	126 —	126.50
„ „ 1860 po 100 złr. 5 pr.	127.50	128 —
„ „ 1864 (z premią) po 100 zł.	156 —	156.50
„ „ 1864 „ 50 „	155 —	156 —
Renty Como po 42 lir. austr.	28.50	29 —
Listy zastaw. domów państw. po 120 zł. 5 proc.	142 —	142.50
Austr. asyg. skarb. zwrotne 1881 5 pr.	100.80	101.20
Austr. renta zł. wolna od podatku 4 pr.	78.40	78.55
2. Obligacje indemn. 5 pr. za		
Czech	102 —	103 —
Bukowiny	84.75	85 —
Galicyi	88.75	89.25
Nizszej Austrii	104.75	—
Siedmiogrodz.	82 —	82.75
Węgier	85.75	86.25
3. Akcje.		
Bank Anglo aust. 200 zł. emit. zł. 120	127 —	127.50
List kred. dla handlu po 160 zł.	262 —	262.25
Nizszo-aust. tow. eskont. po 500 zł.	80.0 —	81.0 —
Gal. banku hip. po 200 zł.	—	—
Gal. bank d. han. i prz. a 200 zł. wpł. 40 pr.	—	—
Gal. zakł. kred. ziemski a 200 zł.	—	—
Banku narodowego a 600 zł.	—	—
Kol. Albrechta a 200 zł. w srebrze	—	—
Austr. Tow. żeglugał. par. po 500 zł. mk.	550 —	551 —
Kol. Cesarzow. Elzbiety po 200 zł. mk.	179.50	180.50
Kol. Preszów-Tarn. (w. e.) a 200 zł. wsr.	—	—
Północna kolej po 1000 zł.	2232 —	2237 —
Kol. Kar. Ludwika po 200 zł. m. k.	246 —	246.50

5. Listy zastawne losowane.		płać żądają
Ogólny rolniczo-kredytowy Zakład dla Galicyi i Bukowiny w 15 l. 6 pr.	92 —	—
Powsz. austr. zakł. kr. ziem. 5 pr. wsr.	114 —	115 —
Gal. zak. kr. ziem. Krak. lca. w 18 l. 6 pr.	94.50	95.50
„ „ „ w 20 l. 7 pr.	97 —	—
„ „ „ w 36 l. 5½ pr.	94 —	—
Gal. Tow. kred. w. a. po 4 proc.	82 —	—
„ „ „ po 5 proc.	90 50	—
„ „ „ po 5 proc. w	—	—
37 latich zwrotne	—	—
Gal. banku hipot. po 6 proc.	95 —	95.20
Gal. zakł. kred. włośc. po 6 proc.	97.25	98 —
Banku narodowego po 5 proc.	—	—
Węg. Tow. ziem. po 5½ proc.	98 75	99.25
„ „ „ po 5 proc.	92 —	—
6. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)		
Kol. Albrechta a 300 zł. 5 proc. w. a.	77.75	78.25
Tow. kol. żel. Preszów-Tarnów (w. e.) a 300 zł. 5 proc. w srebrze	76.50	76.75
Kol. pół. po 100 zł. m. k.	104.50	105 —
„ „ po 100 zł. w. a.	98.25	98.75
Kol. gal. Kar. Lud. po 360 zł. 5 pr.	102.25	102.75
„ „ „ 11 emisji	101.50	102 —
„ „ „ 1V.	101 —	101.25
Kol. Lwow-Czer.-Jas. III emisji a 300 zł. 5 proc. w srebrze z r. 1865	82.90	83.20
„ „ „ z r. 1867	86 —	86.25
„ „ „ z r. 1868	78.50	79 —
„ „ „ z r. 1873	76 —	76.50
Węg. gal. kol. a 200 zł. 5 proc. wsr.	74 —	74.50
7. Losy.		
Inst. kr. dla han. i prz. po 100 zł. w. a.	171.25	171.75
Clarego po 40 zł. m. k.	37.75	38.25
Tow. żegl. par. na Dunaju po 100 zł. w. a.	106.25	107 —

płać żądają		płać żądają
Keglevicha po 10 zł. m. k.	16 —	16.50
Losy miasta Krakowa	19 —	19.50
Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.75	33.25
Państwo po 40 zł. m. k.	36 —	36.50
Fundacja szpitala Arcyks. Rudolfa	16.75	17 —
Salma po 40 zł. m. k.	46.75	47.25
St. Geneis po 40 zł. m. k.	38 —	39 —
Pożyczka m. Stanisławowa po 20 zł. w. a.	24.25	24.75
Poż. Tryestu po 100 zł. m. k.	120 —	121 —
„ „ 50 zł. m. k.	61 —	63 —
Waidsteina po 20 zł. m. k.	33.75	34 —
Windischgrätz po 20 zł. m. k.	34.25	34.50

Weksle (na 3 miesiące)

Augsburg za 100 zł. w. p. n.	—	—
Berlin za 100 mark w. p. n.	—	—
Frankfurt za 100 mark w. p. n.	—	—
Hamburg za 100 mark w. p. n.	—	—
Londyn za 100 fr. szt.	116.10	116.30
Paryż za 100 fr.	46 —	46.05

Kurs złota

Dukat cesarski men.	5.49 —	5.50 —
„ pańej wagi	5.47 50	5.49 —
Korona	—	—
20-frankówka	9.25 —	9.26 —
Rosyjski imperyjal	9.51 —	9.52 —
Talar związkowy	—	—
Srebro	—	—

Z lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej.

Telegrafowany kurs wiedeński

z dnia 18 czerwca 1879.

zł. et.		zł. et.	
Jednolity dług państwa w banknotach	66.60	66.60	66.60
„ „ w srebrze	68.25	68.25	68.25
Renta w złocie	77.85	77.85	77.85
Losy pożyczki z roku 1860	125.50	125.50	125.50
Akcie banku austro-węgierskiego	828 —	828 —	828 —
„ kredytowego	259.30	259.30	259.30
Londyn	116 —	116 —	116 —
Srebro	—	—	—
Napoleondor	9 24½	9 24½	9 24½
Dukat cesarski men.	5.47	5.47	5.47
100 marek niemieckich	57.95	57.95	57.95

(4024 3—3) **E d y k t.**

L. 9689. C. k. wyższy sąd krajowy lwowski podaje w myśl ustawy z dnia 25 lipca 1871 l. 96 Dz. p. p. do powszechnej wiadomości, że w skutek prośby Chaima Sieglera o utworzenie nowego ciała tabularnego dla jego realności która pod l. k. 44/402 i z gruntu objętości 197 sążni, 2 stóp 4 cali kwadratowych, pod l. pre. grunt. 5505, 2723 i 2724 się składa, a na wschód z realnością Mojżesza Apothekera, na południe z ulicą wałową starą, a na zachód i południe z realnością Jana Patkowskiego graniczy.

C. k. sąd obwodowy w Kołomyi wygotował projekt utworzyć się mającego ciała tabularnego, który to projekt w tymże c. k. sądzie obwodowym przejrzany być może, a od dnia 1go lipca 1879 za księgę gruntową uważany będzie, równie oznajmia się, że od dnia 1go lipca 1879 poczynawszy nowe prawa własności, zastawu i inne prawa hipoteczne na wyżej opisanej nieruchomości, jako nowe ciało tabularne do księgi gruntowej wciągnąć się mającej, tylko przez wpis do księgi hipotecznej nabyte, ograniczone, na innych przeniesione uchylone być mogą.

Równocześnie wzywa c. k. wyższy sąd krajowy wszystkich, którzyby,

- a) na zasadzie praw przed dniem otwarcia tego nowego ciała tabularnego nabytych domagali się zmiany wpisanych tamże stosunków własności i posiadania bez różnicy, czy zmiana ta przez dopisanie, odpisanie lub przepisanie, przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości lub połączenie ciał hipotecznych, czyli też w inny sposób nastąpić ma;
- b) już przed dniem otwarcia nowego ciała tabularnego na nieruchomości tej, lub jej częściach nabyli prawa zastawu, służebności lub inne prawa do wpisu hipotecznego przydatne, o ile prawa te jako należące do dawniejszego stanu biernego wpisane być mają, a przy założeniu nowego ciała tabularnego wciągnięte nie zostały, ażeby w c. k. sądzie obwodowym w Kołomyi swoje oznajmić do d. 1 października 1879 tem pewniej wniosli, ileż w przeciwnym razie utracą prawo popierania oznajmić się mających resztek przeciw osobom trzecim, które na mocy niezaprzeczonych wpisów w nowej księdze gruntowej zawartych, prawa hipoteczne w dobrej wierze nabędą.

Nakoniec czyni się uwagę że obowiązku zgłoszenia ta okoliczność nie zmienia, że prawo zgłosić się mające z księgi tabularnej już do użytku służyć nie mającej lub z załatwienia sądowego widocznym jest, lub że jakie podanie stron odnoszące się do tego prawa do sądu wniesionem zostało, tudzież że restytucja lub przedłużenie powyższego terminu dla pojedynczych stron miejsca nie ma.

Lwów dnia 13 maja 1879.

(4066 3—3) **E d y k t.**

L. 24393. C. k. sąd krajowy we Lwowie rozpisuje niniejszem celem zaspokojenia resztującej kwoty dłużnej 1000 zł. z większej kwoty pożyczkowej 5000 zł. w. a. pochodzącej wraz z odsetkami po 24 proc. od dnia 13 października 1877 aż do dnia rzeczywistej zapłaty bieżącymi i kosztami egzekucyjnymi 6 zł. 17 ct. w. a. i 62 zł. 55 ct. w. a. publiczną egzekucyjną sprzedaż realności pod l. 2137, we Lwowie położonej, dłużników Szymona i Freidy z Bohinów Zelnik jak dom. 65 pag. 243 haer. 29 własnej, na rzecz Markusa Fraenkla w trzech terminach a to 15 lipca, 12 sierpnia i 5 września 1879, każdym razem o godzinie 10 rano w tutejszym c. k. sądzie odbyć się mającą, przy których to terminach sprzedaż nastąpi tylko za lub wyżej ceny szacunkowej.

Za cenę wywołania ustanowiono kwotę 23.889 zł. 24 ct. w. a. wadyum wynosi 2388 zł. 92 ct. w. a.

Ekstrakt tabularny i warunki, pod którymi ta realność sprzedana być ma, mogą być przejrzane w tutejszo-sądowej registraturze; co do podatków odsyła się chęć kupienia mających do c. k. urzędu podatkowego.

O tem uwiadamia się wierzycieli hipotecznych i tych, którymby uchwała niniejsza lub jaka późniejsza doręczoną być nie mogła, jakoteż tych, którzyby po dniu 19 kwietnia 1879 jako dniu wystawienia ekstraktu tabularnego wpis hipoteczny uzyskali i Chaima Jakuba Hechta względnie tegoż mającego się nieobjęta, na ręce kuratora p. adwokata Dra. Siderskiego z substytucją p. adwokata Dra. Wł. Czemeryńskiego i przez edykta.

Lwów dnia 7 czerwca 1879.

(4030 3—3) **O w i e s z c z e n i e.**

L. 21560. W celu zabezpieczenia dostawy szutru dla gościńca krakowskiego na przestrzeni od 96 do 115, następnie od 179 włącznie do 197 kilometra w rzeszowskim okręgu budowniczym w latach 1880, 1881 i 1882, odbędzie się na dniu 7 lipca 1879, w c. k. starostwie w Rzeszowie publiczna licytacja przez składanie ofert pisemnych.

Dostawa na rok 1880 wynosi 1730

metrów sześciennych zwirow rzecznych i kamienia tłuczonego w cenie fiskalnej 4298 złr. 7 1/2 ct. w. a.

Blizsze warunki przedsiębiorstwa tego dotyczące, przejrzane być mogą w wymienionem c. k. starostwie w godzinach urzędowych, gdzie także oferty zaopatrzone przepisana marką stemplową i w 5 proc. wadyum, z wyrażeniem ceny nie tylko cyframi, ale także i literami, w oznaczonym terminie najpóźniej do godziny 12tej w południe podane być mają.

Oferty nieulożone według wzoru w §. 46 warunków licytacji podanego, lub nieulożone w terminie, nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa

Lwów dnia 7 czerwca 1879.

(4067 3—3) **O w i e s z c z e n i e.**

L. 22725. W celu zabezpieczenia dostawy szutru na następujące przestrzenie gościńców państwowych w białskim okręgu budowniczym na rok 1880—1881, a mianowicie na:

- I. Trakt kęski od 13go do 22go kilometra włącznie i na cały dodatek bobrecki;
- II. Trakt krakowski od 335 do 341, następnie od 357 do 360 kilometra włącznie;
- III. Trakt nadwiślański od 105 do 108 kilometra włącznie;
- IV. Trakt żywiecki od 4 do 11 kilometra włącznie; odbędzie się w c. k. starostwie w Białej na dniu 4 lipca 1879 publiczna licytacja, przez składanie pisemnych ofert.

Ilość potrzebnego szutru do powyżej wyszczególnionych przestrzeni na rok 1880 wynosi:

- I. Na trakt kęski i dodatek bobrecki: 1010 metrów sześciennych w cenie fiskalnej 3345 złr. 67 ct.
- II. Na trakt krakowski: 230 metrów sześciennych w cenie fiskalnej 873 złr. 20 ct.
- III. Na trakt nadwiślański: 180 metrów sześciennych w cenie fiskalnej 234 złr. 25 ct.
- IV. Na trakt żywiecki: 250 metrów sześciennych w cenie fiskalnej 527 złr. 62 1/2 ct.

1670 razem metrów sześciennych w cenie fiskalnej 4980 złr. 74 1/2 ct.

Blizsze warunki licytacji, jak niemniej wykaz skąd materiały ten dostarczać należy, przejrzane być mogą w wymienionem starostwie; gdzie także oferty zaopatrzone stemplem na 50 ct. i w 5 proc. wadyum, z wyrażeniem cen nie tylko cyframi, ale także literami; w oznaczonym terminie do godziny 12tej w południe podane być mają.

Oferty nieulożone według przepisów lub niepodane w terminie, nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa

we Lwowie 6 czerwca 1879.

(3992 3—3) **O d i e t.**

St. 24892. Das k. k. Landes als Handelsgericht in Lemberg. forbert hie mit den unbefangenen Inhaber des angehängt verloren gegangenen Wechseln de dato Lemberg den 1. August 1865 pr. 700 fl. d. W. 3. Monate a dato in Lemberg zahlbar von Rachel Kessler an eigene Ordre ausgestellt, von Karl Berger und Maria Berger in solidum acceptirt, auf solchen binnen 45 Tagen um so gewisser dem Gerichte vorzulegen, als sonst nach Ablauf dieser Frist, über Einbreiten der Bittsteller Anna Pordes als Rechtsnehmerin der Rachel Kessler, dieser Wechsel amortifirt werden wird.

Bom k. k. Landes- als Handelsgericht in Lemberg den 31 Mai 1879.

(4058 3—3) **E d y k t.**

L. 1022. W c. k. sądzie powiatowym Tyczynskim celem zaspokojenia wierzytelności Izraela Reicha 48 złr. w. a. odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. 205 w Białym położonej ciała tabularnego niestanowiącej Jana Rybki własnej w d. 15 lipca, 19 sierpnia i 23 września 1879, każdym razem o godzinie 9 rano.

Cena wywołania 1325 złr.

Wadyum 132 złr. 50 ct.

Resztę warunków licytacji w sądzie można przejrzeć.

Tyczyn 22 marca 1879.

(4039 3—3) **O w i e s z c z e n i e.**

L. 1863. C. k. Sąd powiatowy w Dubiecku ogłasza, iż w tymże odbędzie się d. 5 sierpnia 14 września 1879, każdym razem o godzinie 10 rano egzekucyjną licytację realności w Dynowie pod l. k. 77 położonej Majera Arona 2 im. i Dwory małżonków Grinesów własnej na zaspokojenie wierzytelności c. k. uprzyw. gal. akcyjnego banku hipotecznego w kwotach 73 złr. 71 ct. 73 zł. 71 ct. i 913 zł. 32 ct. w. a. z pn.

Cena wywołania wynosi 2641 złr. 20 ct. w. a.

Wadyum 265 złr. w. a.

Wyciąg hipoteczny sprzedać się mającej realności i resztę warunków licytacyjnych można przejrzeć w registraturze sądowej, zaś co do wysokości zalegających podatków powziąć wiadomość w c. k. urzędzie podatkowym w Brzozowie.

O rozpisaniu tej licytacji zawiadamia się prócz obydwóch stron i wierzycieli z wyciągu hipotecznego widocznych, także

wszystkich tych wierzycieli hipotecznych, którzyby po dniu wydania powyższego wyciągu t. j. po 6 kwietnia 1879 na sprzedaż się mającej realności prawo rzeczowe nabyli, lub którymby rezolucją niniejszą licytację rozpisywającą lub dalsze rezolucje do tej licytacji się odnoszące wcale, lub wcześniej przed terminem doręczone być nie mogły, do rąk ustanowionego kuratora c. k. notariusza p. Karola Wawruscha w Dubiecku i niniejszym edyktem.

C. k. Sąd powiatowy

Dubiecko dnia 10 maja 1879.

(4041 3—3) **O w i e s z c z e n i e.**

L. 4389. W Kołomyjskim sądzie obwodowym odbędzie się dnia 4 lipca 4 sierpnia 1879, każdym razem o godzinie 10 z rana za cenę szacunkową 1900 złr. której 10 pre. w gotówce lub w papierach do lokowania pupilarnych majątków zdanych do rąk komisji złożonym być ma, przymusowa licytacja realności loka Rauda pod l. k. 439 w Kołomyi położonej w celu ściągnięcia dla c. k. uprzyw. gal. banku hipotecznego sum 51 zł. 3 ct. 51 zł. i 791 zł. 20 ct.

W 30 dniach po prawomocnem zatwierdzeniu aktu licytacji ma kupiciel wykazać się przed sądem, że zapłacił wszelkie z realności tej zachodzące należności urzędowe którym według ustawy pierwszeństwo przed wierzycielami przysłuza, tudzież że wierzytelności c. k. uprzyw. gal. akcyjnego banku hipotecznego z wszystkimi przynależnościami zapłacił lub uzyskał pozostawienie wierzytelności bankowych przy hipotece licytacyjnej realności, poczem nastąpi tabularne przeniesienie własności i oddanie fizycznego posiadania tej realności.

Resztę ceny kupna ma kupiciel w 30 dniach po prawomocności uchwały porządek zaspokojenia wierzycieli ustanawiającej do depozytu tutejszego sądu obwodowego złożyć.

Resztę warunków licytacyjnych wolno w tutejszej registraturze przejrzeć.

Kołomyja dnia 22 maja 1879.

(4059 3—3) **E d y k t.**

L. 1726. W c. k. sądzie powiatowym Tyczynskim celem zaspokojenia wierzytelności Stanisława Raczynskiego w kwocie 76 złr. odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż części realności pod l. 60 w Hermanowie położonej Jana Bialica własnej w dniach 16 lipca 19 sierpnia i 23 września 1879, każdym razem o godz. 9 rano.

Cena wywołania 500 złr. wadyum 50 zł.

Resztę warunków licytacji w sądzie można przejrzeć.

Tyczyn 30 kwietnia 1879.

(4054 3—3) **O w i e s z c z e n i e.**

L. 4931. Dnia 16 lipca, dnia 13 sierpnia i dnia 10 września 1879, każdym razem o godzinie 10 rano sprzedana zostanie w sądzie tutejszym w drodze przymusowej przez publiczną licytację Jaka „Pastewnik” zwana do gospodarstwa w Borowych pod liczbą 120 położonego należąca, dłużnika Fedka Seniuty własna, ciała tabularnego niestanowiącego celem wydobycia przynależnej Kościłowi Kiś kwoty 100 złr. i 3 zł. 78 ct. w. a. z pn.

Cena szacunkowa wynosi 105 złr. w. a. wadyum 10 złr. 50 ct. w. a.

Warunki licytacyjne może chęć kupienia mający przejrzeć w registraturze sądu tutejszego.

C. k. Sąd powiatowy

Mońty dnia 20 listopada 1878.

(4049 3—3) **E d y k t.**

L. 11740. Ck. sąd deleg. miejski cyw. w Krakowie rozpisuje egzekucyjną sprzedaż realności pod l. 19 w Wyciążach położonej wedle wyk. hip. gm. kat. Wyciąże l. 19 n. 1 haer. spadkobierców Jana Bętkowskiego własnej tudzież realności pod l. 55 w Wyciążach położonej wedle wyk. hip. gm. kat. Wyciąże l. 55 n. 1 haer. Poliksa Karolczyka własnej na zaspokojenie wierzytelności Mojżesza Sperlinga w kwocie 600 złr. w. a. z pn. w trzech terminach tj. w dniu 2 lipca, 2 sierpnia i 3 września 1879, zawsze o godz. 10 z rana.

Cena wywołania co do realności l. 19 sumz 5252 złr. 37 ct.

Wadyum 525 złr. w. a. zaś co do realności l. 55 suma 2207 złr. 50 ct. wadyum 220 złr. w. a.

Dalsze warunki licytacyjne w registraturze sądowej przejrzane być mogą.

Dla niewiadomych z życia i miejsca pobytu wierzycieli którzyby po dniu 12 marca 1879 na sprzedaż się mających realnościach uzyskali prawo zastawu ustanowionemu kuratora adw. Dra. Blatteisa z zastępstwem adw. Dra. Goldmanna.

Kraków 26 maja 1879.

(4060 3—3) **O w i e s z c z e n i e.**

L. 7540. W c. k. sądzie powiatowym Tyczynskim, celem zaspokojenia wierzytelności Eisyka Schnella, jako cesaryotaryusza Mateusza Gajewskiego i Józefa Waly w kwocie 93 złr. z większej sumy 150 złr. w. a. z pn. odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż połowy domu pod nr. 191 i łaki pod nr. 41 w Hyżnem położonych ciała tabularnego niestanowiących Wojciecha Rybki własnych w dniach 15 lipca, 19 sierpnia i 23 września 1879, każdym razem o godz. 10 z rana.

Cena wywołania 210 złr. wadyum 21 złr.

Resztę warunków licytacji w sądzie można przejrzeć.

Tyczyn dnia 22 grudnia 1878.

(4009 3—3) **E d y k t.**

L. 2029. C. k. sąd powiatowy podaje do wiadomości że na zaspokojenie kwoty 241 złr. z pn. Tomaszowi Zastawnikowi od Szymona Mąsiorskiego należące się, odbędzie się w dniach 3 lipca i 13 sierpnia 1879, zawsze o godzinie 10 rano w gmachu tutejszego sądu publiczna licytacja realności pod nr. 34 n/136 st. w Chrzanowie położonej, z domu, stajenki, podwórza i gruntu w objętości dwóch morgów 20 kwadr. sążni się składającej, Szymona Mąsiorskiego własnej i w jego posiadaniu się znajdującej, a przedmiotu ksiąg hipotecznych nie stanowiącej.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 600 złr. wadyum wynosi 60 złr. Na obu terminach realność powyższą poniżej ceny szacunkowej sprzedana nie zostanie.

Resztę warunków licytacyjnych oraz akty zastawniczego opisanie i szacowania można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Kuratorem dla tych, którzyby w międzyczasie prawo zastawu lub jakie inne do wystawionej realności na sprzedaż nabyli, lub którymby niniejsza rezolucja z jakich bądź powodów nie mogła być wcześniej doręczoną ustanowiono tutejszego adwokata dr. Grudzińskiego.

Chrzanów dnia 30 kwietnia 1879.

(4083 3—3) **E d y k t.**

L. 1363. C. k. sąd powiatowy w Podburzu oznajmia iż w sprawie c. k. uprzyw. zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie przeciw nieobjętym masom spadkowym Jaska i Marty Hromow na ręce kuratora Andrusia Hrom pto 113 złr. 98 ct. w. a. odbędzie się w dniach 9 i 23 lipca i 6 sierpnia 1879, każdym razem o godzinie 9 przed południem przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. k. 54 rep. 83 w Winnikach położonej ciała tabularnego niestanowiącej, dłużników Jaska i Marty Hrom własnej.

Cena wywołania 400 złr. w. a. wadyum 10 proc.

Resztę warunków i protokoły przejrzeć można w tutejszej registraturze.

Podburz 8 maja 1879.

(4091 3—3) **E d y k t.**

L. 5922. C. k. sąd powiatowy miejsko-delegowany w Rzeszowie ogłasza, iż na zaspokojenie pretensyi Jana Serwy w kwocie 287 złr. 76 ct. w. a. z pn. przeprowadzi w dniach 18 lipca, 22 sierpnia i 26 września 1879, każdym razem o godzinie 10 rano publiczną sprzedaż realności pod l. k. 26 subrep. 64 w Drabiniańce położonej wedle nr. k. 7 b. l. p. 1 Maryanny z Miąseków Wroźniakowej własnej.

Cena szacunkowa wynosi 220 złr. wadyum 22 złr. w. a.

Resztę warunków i wyciąg z ksiąg gruntowych przejrzeć można w tutejszej registraturze.

Rzeszów dnia 29 maja 1879.

(4074 3—3) **O g ł o s z e n i e.**

L. 4760. Złoczowski c. k. miejsko-delegowany sąd powiatowy podaje niniejszem do publicznej wiadomości iż odbędzie się w sądzie tutejszym przymusowa sprzedaż realności 45 w Kondracowie własnej na zaspokojenie pretensyi zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie w kwocie 91 złr. 52 ct. dnia 2 lipca 1879 i dnia 2 sierpnia 1879 tylko za lub powyżej ceny szacunkowej, zaś dnia 2 września 1879 i poniżej tej ceny każdym razem o godzinie 10tej z rana pod warunkami które w tutejszej registraturze przejrzane być mogą, tudzież pod warunkami iż na wypadek, gdyby wierzyciele wierzytelności przed przewidzianem wypowiedzeniem przyjąć niechcieli obowiązany będzie takowe, o ile cena kupna wystarcza pokryć, wadyum 50 złr.

Złoczów 19 maja 1879.

(4023 3—3) **O w i e s z c z e n i e.**

L. 8588. C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu podaje do wiadomości, że celem ściągnięcia sum z pn. 73 złr. 71 ct. 73 złr. 71 ct. 73 zł. 71 ct. i 1107 zł. 92 ct. na rzecz ck. uprz. gal. akcyj. banku hipotecznego lwowskiego odbędzie się dnia 18 lipca i 22 sierpnia 1879 o godzinie 10 przed południem przymusowa sprzedaż realności dłużników Michała i Tekli Tebórnowskich w Tarnopolu pod l. 1028 położonej.

Cena wywołania, poniżej której realność ta na tych terminach sprzedana nie będzie, wynosi 2600 złr. w razie zaś niesprzedania realności na powyższych terminach, wyznacza się celem ulżenia ułatwiających warunków termin na 26 września 1879 10tą godziną przed południem.

Dla wierzycieli hipotecznych, którzyby po 10 maja 1879 prawo zastawu na tej realności uzyskali, lub którymby uchwała względem dozwolenia licytacji z jakiegokolwiek powodu doręczoną być nie mogła ustanawia się na ich koszt i niebezpieczeństwo kuratora ad actum p. adwokata Szwiejkowskiego, a p. adwokata dr. Horowitza zastępcą tegoż.

Tarnopol 3 czerwca 1879.

(4075 2—3) Vizitations-Gilt.

31. 1174. Am 8ten Juli 1879 11 Uhr Vormittags, als dritten Termine, findet hiergerichts im Bureau Nr. 4 die exentive Versteigerung der der schuldnerischen Nachlassmasse nach Thekla Ustranowicz gehörigen, aus zwei Tabularförpfern bestehenden Realität Nr. tab. 86 cons. 1182 in Brody, behufs Einbringung der Rechtsumme von 6780 fl. 15 fr. öst. W. f. R. G. zu Gunsten der f. f. priv. österr. Hypothekbank in Wien statt.

Ausrufspreis ist der Schätzungswert von 19400 fl. ö. W. Badium beträgt 2000 fl. Diese Realität wird auch unter dem Schätzungswerte hintangegeben.

Die übrigen Feilbietungsbedingungen, der Schätzungsact und Tabularauszug können hiergerichts eingesehen werden, denjenigen denen der Vizitationsbescheid nicht rechtzeitig zugestellt wäre, oder welche nach 25 Mai 1879 an die Gewähr dieser Realität gelangen sollten ist der hierort. Adv. Dr. Orastein zum Curator ad actum befehlt.

Vom f. f. Bezirksgericht.

Brody d. 27 April 1879.

(4121 2—3) Konkurs.

L. 3980. Posada kancelisty z przeznaczeniem do prowadzenia ksiąg gruntowych w XI klasie rangi z przynależną placą przy sądzie powiatowym w Czortkowie, a w razie nadania tej posady kancelisie sądownemu, tym sposobem opróżniona posada zwykłego kancelisty przy innym sądzie powiatowym lub kolegiatnym Galicji wschodniej, jest do obsadzenia.

Ubiegający się o posadę kancelisty dla ksiąg gruntowych wniosą podania swe z wykazem uzdolnienia w myśl rozp. minist. z 10 czerwca 1855 l. 101 Dz. p. p. do prowadzenia ksiąg hipotecznych do Prezydium sądu obwodowego w Tarnopolu, a to najdalej do 15 lipca 1879.

Kandydaci wojskowi wedle §. 5 ustawy z 19 kwietnia 1872 l. 60 Dz. p. p. ukwalifikowani przy obsadzeniu posady kancelisty dla ksiąg gruntowych przed innymi kandydatami tylko o tyle uwzględnieni zostaną o ile zarazem uzdolnienie swe do prowadzenia ksiąg gruntowych wedle rozp. min. z 10 czerwca 1855 l. 101 Dz. p. p. wykażą.

Lwów 15 czerwca 1879.

(4122 2—3) Obwieszczenie.

L. 21969. Celem zabezpieczenia dostawy kamienia tłuczonego i żwiru rzeczno dla gościńców państwowych w Stanisławowskim okręgu budowniczym w trzyletnim okresie 1880, 1881 i 1882 odbędzie się w dniu 9 lipca 1879 publiczna licytacja przez składanie pisemnych ofert.

Dostawa na rok 1880 wynosi: dla traktu brzeżańskiego 3450 metrów sześć. w cenie 11018 zł. dla traktu podbeskidzkiego na przestrzeni od 178 włóczni do 196 kilometra 1490 metrów sześciennych w cenie 2356 zł. 40 ct. dla traktu rosulwieńskiego w ilości 138 metr sześć. w cenie 2725 zł. 20 ct.

Bliższe warunki licytacji jak niemniej wykaz przestrzeni, na który materiały ten ma być dostarczony, przejrzać być mogą w c. k. starostwie w Stanisławowie, gdzie także oferty zaopatrzone marką stempową na 50 cent. i w wadyum 5 odsetek od sumy fiskalnej wynosić mające, z wyrażeniem cen nie tylko cyframi, ale także i literami w powyższym terminie, najpóźniej do 12 godziny w południe wniesione być mają.

Oferty nieułożone według wzoru w §. 46 warunków licytacyjnych uwidocznionego lub niepodane w terminie oznaczonym, nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie 9 czerwca 1879.

(4011 2—3) E d y k t.

L. 3471. Dnia 18 lipca 29 sierpnia i 10 października 1879 odbędzie się w sądzie tutejszym przymusowa licytacja realności wedle wykazu hipotecznego 111 gminy Pawłowski Zofii i Jana Pasternaków własnej na zaspokojenie wierzytelności Izraela Nagelsteina w sumie 300 zł.

Cena wywołania 600 zł.

Wadyum 60 zł.

Szczegółowe warunki akt oszacowania i wyciąg tabularny wykazę registratura.

Jarosław 1 maja 1879.

(4103 2—3) E d y k t.

L. 2433. C. k. Sąd powiatowy w Bursztynie ogłasza, że na rzecz Chaji Herowit przeciw nieobjętej masie sp. Adama Gostynskiego pto 1212 zł. sprzedawać się ta będzie grunta rustykalne z młynem amerykańskim w Podszumlańcach 28 czerwca 5 i 19 lipca 1879 zawsze o godzinie 11 rano przy pierwszych dwóch terminach tylko wyżej ceny szacunkowej lub za takową zaś na trzecim terminie i niżej ceny 9327 zł. oraz za złożeniem wadyum 933 zł. z tem że kupiciel będzie obowiązany w 30 dniach po doreczeniu uchwały, protokół przeprowadzonej licytacji przyjmującej, złożyć resztę ceny do sądu bo inaczej sprzedawca jako pory przyniesie przedmiot na jego koszt i niebezpieczeństwo przy jednym terminie za jakąby cenę.

Bliższe warunki licytacyjne oraz proto

koły opisanie i szacunku w mowie będących gruntów rustykalnych z młynem amerykańskim wolno przejrzyć w sądzie.

Bursztyn d. 21 maja 1879.

(4108 2—3) E d y k t.

L. 1314. C. k. sąd obwodowy w Nowym Sączu podaje do powszechnej wiadomości, że na podstawie prawomocnej uchwały z dnia 21 lutego 1874 l. 858 i z dnia 5 lutego 1876 l. 412 zezwala się celem egzekucyjnego ściągnięcia 5% od etków od kapitałów fundacyi Szezepana Zaremby Skrzyńskiego dla dzierżawców szlacheckich i wiejskich, tudzież dla jacińskiego kościoła w Szalowej należących od zintabulowanych w stanie biernym dóbr Łużna z przyległ. nt. dom. 72 pag. 452 n. 35 on i dom. 72 pag. 454 nr. 39, 41 on kapitałów fundacyjnych 100.000 złp., 20.000 złp. i 30.000 złp. według skali z miesiąca lipca 1805 na 75757 złr. 17 1/4 gr. w. w. 15151 złr. 15 1/4 gr. w. w. i 22727 złr. 8 1/4 gr. w. w. zredukowanych, o ile zapłacenie tych odsetków od dłużnika wykazaniem nie będzie, jakoteż celem egzekucyjnego ściągnięcia przynależnych c. k. prokuratorowi skarbę kosztów egzekucyi w kwocie 19 złr. 41 ct., 12 złr. 67 ct. tudzież kosztów za obecą prośbę w kwocie 25 złr. 72 ct. w. a. przynależnych na egzekucyjną sprzedaż dóbr Łużna z przyległościami Łużna górna, Łużna dolna, Zaborówka, Pogwizdów, Wesółów, Lisiaki, Krzysztosiówka, Podlesie, Kaplica i Niżne, wedle dom. 372 pag. 76 n. 26 27 haer Władysława Skrzyńskiego własnych z ograniczeniami, tamże wyrażonemi, według aktu uchwały z dnia 24 października 1875 l. 4051 do sądu przynależnego oszacowanych według dekr. nadw. z dnia 25 czerwca 1824 nr. 2017 w dwóch terminach a mianowicie 17 lipca i 21 sierpnia 1879 każdym razem o godzinie 10 przed południem w c. k. sądzie obwodowym w Nowym Sączu pod następującymi warunkami odbyć się mającą:

1) Za cenę wywołania służy wartość oznaczona w akcie oszacowania de dato Łużna 30 listopada 1871 w kwocie 168.837 złr. 90 ct.

2) Każdy mający chęć kupna winien złożyć do rąk komisji licytacyjnej jako zadatek 10% od sta ceny wywołania w gotówce lub w papierach państwowych, lub też w listach zastawnych galicyjskiego ziemskiego towarzystwa kredytowego lub w galic. obligacjach indemnizacyjnych, lub w listach zastawnych c. k. uprz. galic. akcyj. banku hipotecznego lub c. k. uprz. austr. banku narodowego, lub wreszcie innych papierach do lokowania pupilarnych kapitałów uzdolnionych według kursu ogłoszonego w ostatnim przed licytacją numerze urzędowej „Gazety Lwowskiej“ lub wreszcie w książeczce kasy oszczędności według kwoty imiennej. Zadatek ten zostanie zatrzymany na rzecz najwięcej ofiarującego, i jeśli był w gotówce złożony będzie wliczony do pierwszej połowy ceny kupna, innym zaś zwrócony po licytacji.

3) Na wypadek, jeśli by dobra w pierwszych dwóch terminach oznaczonych na dzień 17 lipca 1879 i na dzień 21 sierpnia 1879 nie mogły być sprzedane za cenę wywołania, ustanawia się na zasadzie §. 148 i 152 post. sąd tudzież dekr. sadw. z dn. 25 czerwca 1824 nr. 2017 zb. u. s. termin do ułożenia ułatwiających warunków na dzień 21 sierpnia 1879 o godzinie 4 po południu, na którym wierzyciele hipoteczni tem: pewniej stanąć mają, ileż nie stawający jako do większości głosów obecnych wierzycieli przystępujący uważani będą.

4) Jeśli by najwięcej ofiarujący nie dopełnił w czemkolwiek niniejszych warunków licytacyjnych, sprzedane zostaną dobra na jego ryzyko i koszt w jednym terminie licytacyjnym, a zadatek, jakoteż uiszczona już może część ceny kupna, przypadnie na wierzycieli hipotecznych a prócz tego nabywa za wszelkie szkody przez niedotrzymanie warunków wyrządzone całym swoim majątkiem stanie się odpowiedzialnym.

O tem uwiadomają się strony sporne, tudzież wierzyciele hipoteczni z imienia i miejsca pobytu znani do rąk własnych, zaś Mirl Lezer z miejsca pobytu niewiadoma, nakoniec wierzyciele, którzyby po dniu 21 stycznia 1879 uzyskali prawo zastawu na dobra Łużna z przyległ. lub którymby uchwała licytacyjna z jakiegokolwiek powodu nie mogła być doreczoną przez kuratora dr. Żelechowskiego i przez edykta.

C. k. sąd obwodowy

Nowy Sącz 5 kwietnia 1879.

(4112 2—3) Ogłoszenie.

L. 4223. Złoczowski c. k. miejsko-delegowany sąd powiatowy podaje niniejszem do publicznej wiadomości iż odbędzie się w sądzie tutejszym przymusowa sprzedaż sumy 103 złr. 50 ct. w. a. z pn. w stanie biernym ciała hipotecznego gminy Książka l. wykazu 82 Wojciecha Matwieszyńskiego własnego na rzecz Szymona Barczuka hipotekowanej na zaspokojenie pretensyi Fischla Reissa w kwocie 73 złr. 12 ct. w. a. dnia 9 lipca 1879, 8 sierpnia 1879 tylko za lub powyżej kwoty 103 złr. 50 ct. zaś w dniu 29 sierpnia 1879 i poniżej tej ceny każdym razem o godzinie

10 z rana, pod warunkami które w ts. registraturze przejrzanemi być mogą, tudzież pod warunkami, iż na wypadek, gdyby wierzyciele wierzytelności przed przewidzianem wypowiedzeniem przyjąć niechcieli obowiązany będzie kupiciel takowe, o ile cena kupna wystarcza, pokryć; wadyum 10 złr. 35 ct. w. a.

Złoczów dnia 14 maja 1879.

(4012 2—3) E d y k t.

L. 4258. C. k. sąd powiatowy w Przeworsku podaje niniejszem do wiadomości, iż Jan Stefko wytoczył pozew przeciw nieobecnemu i z pobytu niewiadomemu Jakubowi Grünmanowi o zapłatę nie 682 złr. 50 ct. i 20 złr. za 115 worów, że do rozprawy ustnej wyznaczony jest termin na dzień 18 lipca 1879 na 9 rano, a kuratorem dla pozwanego ustanowiony jest pan adw. dr. Gaberle z Jarosławia wzywa się przeto nieobecnego Jakuba Grünmana, ażeby do terminu osobiście lub przez pełnomocnika stanął i środki swojej obrony wniósł lub ustanowionemu kuratorowi takowe wskazał.

Przeworsk 10 czerwca 1879.

(4115 2—3) E d y k t.

L. 3257. C. k. sąd powiatowy w Szezeru uwiadomiam, że celem zaspokojenia dwóch rat po 51 złr. 3 ct. i reszty kapitału w kwocie 814 złr. 54 ct. z pn. przez c. k. uprz. galic. akc. bank hipoteczny we Lwowie przeciw Jankłowi i Eti Rossman wywalczonej przedsięwzięcie w tutejszej kancelarii w dniach 21 lipca, 21 sierpnia i 25 września 1879 każdokrotnie o godzinie 10 przed południem przymusową przetargową sprzedaż realności dłużników pod l. 115 w Szezeru w Starostwie Lwowskiem położonej ciała tabularne stanowiącej.

Cenę wywołania stanowi wartość przy pożyczce przyjęta 1800 złr.

Zakład wynosi 180 złr.

W terminach powyższych sprzedaż nastąpi nie niżej ceny wywołania, a gdyby takowej nie uzyskano, ustanawia się do ułożenia warunków ułatwiających termin na 25 września 1879 o godzinie 3 popołudniu.

Dla wierzycieli którymby uchwała licytacyjna doreczoną być nie mogła, lub którzyby prawo hipoteki na powyższej realności po 22 lutym 1879 uzyskali, ustanawia się p. Mikołaja Machowskiego ze Szezeru kuratorem.

Resztę warunków licytacyjnych i wyciąg tabularny przejrzyć można w tutejszej registraturze.

Szezer 10 maja 1879.

(4071 2—3) E d y k t.

L. 15527. Niniejszym podaje c. k. sąd krajowy jako konkursowy w Krakowie do wiadomości publicznej, że na majątek nie protokołowanego kupca Abrahama Blasensteina z Wiśnicza konkurs otwarty.

Komisarzem konkursowym, ek. sędzią pow. p. Julian Wiśniewski, z Wiśnicza ad Bochnia tymczasowym zarządcą zaś p. adw. Dr. Zakrzewski, z zastępstwem p. adw. Dra. Trybuleca mianowany jest.

Kraków 7 czerwca 1879.

(4031 2—3) Obwieszczenie.

L. 64170. Na prośbę wniesioną przez Zwierzchność gminną miasta Oświęcimea a popartą przez wszystkie tutejsze krajowe Izby handlowo-przemysłowe oraz przez Towarzystwo gospodarskie zezwolono na przeniesienie targów tygodniowych na bydlę opasowe kolejną żelazną do Oświęcimea sprowadzonych z czwartków na środy, zarazem upoważniono komisję ogólną bydła w Oświęcimie do wydawania paszportów we czwartek dla bydła opasowego przeznaczonego na rzeź do Wiednia a odchodzącego dopiero we czwartki z Oświęcimea.

Co się podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie 3 czerwca 1879.

(4082 2—3) Obwieszczenie.

L. 1765. C. k. Sąd powiatowy w Lubaczowie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na dniu 4 lipca, 8 sierpnia i 12 września 1879 każdym razem o godzinie 10 przed południem, odbędzie się w sądzie tutejszym przymusowa sprzedaż w drodze publicznej licytacji realności gruntowej pod l. 157/62 w Żaluzi położonej, ciała tabularnego nie stanowiącej, nieobjętej masy spadkowej sp. Pawła Masinka będącej w sprawie i na rzecz banku włościańskiego pto. 150 złr w. a. pod warunkami:

a) Za cenę wywołania stanowi się kwota: 300 złr. w. a. jako war. os. tej realności

b) Wadyum wynosi 30 złr. w. a.

c) Na pierwszych dwóch terminach, realność ta, tylko za lub wyżej ceny wywołania, zaś na trzecim terminie, także niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.

Resztę warunków licytacyjnych przejrzyć można w registraturze w godzinach urzędowych.

O czem chęć kupienia mających zawiadamia się.

Z c. k. sądu powiatowego.

Lubaczów dnia 12 maja 1879.

(4086 2—3) E d y k t.

L. 4488 W Kołomyjskim sądzie obwodowym odbędzie się dnia 7 lipca 1879, 8

sierpnia 1879 i 9 września 1879, każdym razem o godz. 10 z rana za cenę szacunkową 4600 zł. której 10 procent w gotówce lub w papierach do lokowania pupilarnych majątków zdanych do rąk komisji złożonym być ma, pomusowa licytacja realności Mordka Itzka Bernsteina pod l. k. 180/06 w Kołomyi położonej, w celu ściągnięcia dla c. k. uprzyw. galic. banku hipotecznego sum: 113 zł. 40 ct. 113 zł. 40 ct. i 1810 zł. 8 ct. w 30 dniach po prawomocnem zatwierdzeniu aktu licytacji ma kupiciel wykazać się przed sądem, że zapłacił wszelkie z realności tej zachodzące należności rządowe którym według ustawy pierwszeństwo przed wierzycielami hipotecznymi przysłaża, tudzież że wierzytelności c. k. uprzyw. gal. akcyjnego banku hipotecznego z wszystkich przynależności zapłacił lub uzyskał porównanie wierzytelności bankowych przy hipotece licytacyjnej realności, poczem nastąpi tabularne przeniesienie własności i oddanie fizycznego posiadania tej realności.

Resztę ceny kupna ma kupiciel w 30 dniach po prawomocności uchwały porządek zaspokojenia wierzycieli ustanawiającej, do depozytu tutejszego sądu obwodowego złożyć.

Resztę warunków licytacyjnych wolno w tutejszej registraturze przejrzyć.

Kołomyja dnia 22 maja 1879.

(4003 2—3) E d y k t.

L. 2658. Sąd obwodowy rozpisuje w sprawie Dyrekcyi galicyjskiego towarzystwa kredytowego ziemskiego we Lwowie przeciw Władysławowi Łukawskiemu, Galinie, Wacławowi, Iwonowi, Marcelemu i Stanisławowi Pieniążkom, nakoniec Józefowi Marsowi o 1303 28 ct. w. a. na podstawie warunków 15go czerwca 1878 l. 2723 przyjętych, publiczną przymusową sprzedaż dóbr Brzana dolna w dwóch terminach dnia 5 sierpnia i dnia 2 września 1879 o godzinie 9 rano w tutejszym sądzie obwodowym odbyć się mającą: z radmieniem, że gdyby sprzedaż przynajmniej za cenę wywołania w sumie 12468 zł. 53 ct. w. a. nie nastąpiła, dla ułożenia warunków ułatwiających termin na dzień 2go września 1879 o 4 godzinie popołudniu wyznaczamy i że wierzycieli na tym terminie nie stawających za przystępujących do większości głosów uważać będziemy.

Wadyum wynosi 1247 zł. 22 ct. w. a.

Warunki licytacyjne i wykaz hipoteczny mogą być przejrzone w tutejszym sądzie a wykaz podatkowy w c. k. urzędzie podatkowym w Grybowie.

O czem osoby, którymby niniejsza uchwała z jakiegokolwiek przyczyn doreczoną być nie mogła, tudzież osoby, któreby z pretensjami swoimi do hipoteki dóbr Brzana dolna po dniu 17 grudnia 1878 weszły, niniejszym edyktem, tudzież przez kuratora adwokata Dra. Jarosza z podstawieniem adwokata Dra. Zielińskiego zawiadamiamy.

C. k. sąd obwodowy.

Nowy-Sącz 17 maja 1879.

(4114 2—3) E d y k t.

L. 1384. C. k. Sąd powiatowy w Strzyżowie zawiadamia, iż dnia 16 lipca, 13 sierpnia, 10 września 1879 zawsze o 9 rano egzekucyjna sprzedaż realności pod l. 39 w Jaworniku położonej Szymona Sowy własnej, ciała tabularnego niestanowiącej na zaspokojenie wierzytelności towarz. zaliczkowego i kredytowego w Strzyżowie w kwocie 200 zł. a. w. z pn. przedsięwziętą i przy trzecim terminie także niżej ceny szacunkowej sprzedana zostanie.

Cena wywołania 795 zł.

Zakład 79 zł. 50 ct.

Akt opisanie, oszacowanie i reszta warunków licytacyjnych są w aktach do przejrzenia.

Strzyżów 4 czerwca 1879.

(4090 2—3) E d y k t.

L. 9179. C. k. sąd miejsko-delegowany w Krakowie obwieszcza niniejszem że w dniach 27 sierpnia i 25 września 1879 każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie się celem zaspokojenia pretensyi Towarzystwa zaliczkowego w Krakowie w kwocie 330 złr. w. a. egzekucyjna sprzedaż realności pod l. 55 w Łęgu ad Ożyzyzy w powiecie Krakowskim położonej Wojciecha i Małgorzaty Wódków własnej w drodze publicznej licytacji.

Cena wywołania wynosi 428 złr. 75 ct., wadyum 42 złr. 87 ct.

Resztę warunków, wykaz hipoteczny i akt oszacowania przejrzyć można w ts. registraturze.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli ustanowiono adw. Dra. Hajdukiewicza w Krakowie.

Kraków 4 czerwca 1879.

(4046 2—3) E d y k t.

L. 4246. C. k. sąd obwodowy w Złoczowie wzywa tych którzy o życiu lub śmierci Stefana Czmiganowskiego włościanina z Grabowej, kaprala pułku piechoty ks. Nassau nr. 15 który w Czerwie 1866 w bitwie pod Skalicami w Czerbach kułą w głowę trafiony, padł, wiadomość mają, aby o tem tutejszemu sądowi lub kuratorowi adwokatawi Billet do końca czerwca 1880 donieśli.

Złoczów, dnia 31 maja 1879.

